

عہلی بہندی

جاسایہتی و پاسایہتی

دیارِ دہ - کھلتو ۱

ناٺي ٻه رتو وڪي: جاشايه تي و پاشايه تي

ديارده – كه لتوور

نقيسين: عه لي به ندي

تايچن: هه رمان ئيڪماله بي / ره مزي نافشكي

به رگ: نزار به زاز

ديز اين: عبدالرحمن بامه رني

ژمارا سپاردي: (D-/2350/23) ل ٻه رتو وڪخانا به درخانيان.

چاڀخانه: ڪوردمان .

ديارى

بۇ . . .

* وان بى گونەھىن، جاش و موستەشاران ھنارتىنە بيابانين
بىدەنگىي راپىچاين ل ژىريا عەرەبستانا عىراقى .

*وان وژدانين روژانە جاش و خائين و خو فرووشان نەفرەتباران
دكەن .

*وان نقيسەروو خامين ويړەك، لسەر خائين و موستەشارين خو
فرووش مژويلاھيان دكەن و سەرى خامين خو تيژ دكەن .

به راهیک

د هزارا من دا نه بوو، روژه کئی دئی وه کو پروژه په توکه کئی ل سهر جاشاتی و موسته شاران وه کو نه نفالچی و نه جامده ریڼ نه نفالان بهر هه فکه م، دوی هزری دا بووم کو پستی سهر هلدانا سالا ۱۹۹۱ هاتینه لیوورین و بهر په ره کئی سپی دگهل وانا هاتیه فه کرن، نه وژی دئی ب شاشیڼ خو هسیڼ و دئی داخوازا لیوورینی ژ ملله تی کورد و کهس و کارین قوربانین شه هیدان و نه نفالکریان کهن، دئی هنده ک نهینین خو دگهل سهرانین رژیما به عسا عه فله قیا ژناف چووی ناشکه را کهن، لی وئفه ژکیفه، ههر ل سهر هزر و نایدولوژییا خو یا که فن د بهر دهوام بوون، ب دوو رویاتیڼ ژيانا خو دبنه سهر. دقان چهند سالیڼ بووری دا یین کاری، چ وه کو بهر پرستی سازه کا نه نفالان. یان وه کو نفیسهر، یان چالاکفان، من داخوانی داین و چ د چرا نه هیلایه، یان ژی ل سهر تورین جفاکی گه له ک جارن پوستین جودا جودا من به لافکرین و به حسی نه فان نه خوش مروقان کرین و دلی خو د ریکا نفیسینین

خو تهنا کری و وژدانا خو نارام کری، گهلهک برادهر و ههفالان ل
سه ر جادی، چ ل جهین فهرمی، یان سه ره دانان، یان ژی د
به رسقدانا کومینتان گوتبیتته من ته خو بقی بابه تی فه حه لاند،
دهست ژئی به رده و بهیله ئیدی بو ژیانئ گه شبین بژی. تو یئ
دبینی هه می نوکه بهرپرس و خودان پله و پوستن، ژ هه ر تاکه
که سه کئی کورد مفادارترن و خودان بریارن، یا تو دبیزئی و د
خوازی ب چ ناچیت، گازیا ل دو یف گورگی یه، وه کی مه هه مییان
خو ب تشته کئی دیقه مژویل بکه، چه ندین ساله تو ب دو یف ئی
مه سه لئ فه، خو ژ جفاکی و هه می خوشیان دو یر کری، خو
گه شبین بکه، ته پارئی ده ئی عه یالئ خو ئینادهر و بقی کارئ چ
ژ بوو نه ته مه زاخت.

ئه ف ئاخفتنه بو من نه دبونه ریگر، چ جاران سستی نه دکه فته
هه لو یستین من، هه می ئاسته نگ و به ره به ستین که فتینه درپکا
مندا. چ سیاسی، ئیداری، ئابووری، من هه می د شه قاندن و لسه ر
کریار و ریبازا خو یئ به رده وام بووم، ب کارئ خو یئ سه ربلندم
کو ئه ز یئ خزمه ته کئی بو ته خ و چینه کا هه ژار و قوربانی داین

دکمه پیخه مهت ئاخ و وهلاتی خو، شیایمه پره کا ب هیژ و کونگریتی و پیلای یا قاییم یا باوه ریی دنابقه را خو و ئه فی ته خا بی دهسته هلات دروست بکه م، یا کو نیقه کا خه لکی کوردستانی دی شاهدیهی بومن و خزمه تا من پیشکیش کری دهن، ژبلی حسید و نه حه زان، لی ئه و هوکارین ئه ز پالدایم و بوینه سه ده می هندئ ئه ز ئه فی پهرتووکئی ل سهر پهرتوکین خو زیده بکه م و رژد بوویم وه ک پروژه پهرتووک بیخمه بهر دهستین خوینده فان و دلسوزین ئه فی ریبازی، ئه و بو گه له ک جاران گه ف و ته هدی دین کوشتنی و ترساندنئ ژلایی چهند موسته شار و کور و نه فیین وانا فه بومن هاتینه، چ بریکا تله فونی، یان تورین جفاکی و ناقین ته یسووک و وه می، یان ب ئاشکه رایبی و بی منه تی گه ف لمن کرینه، ژبه ر ئه فان هوکاران من سوز دا لسهر ئایدولوژی و ئیک و دووا خو یی بهر دهوام بم. ئه فی پروژه ی ژی ل سهر پهرتوکین خو یین جینوسایدئ زیده بکه م ل سهر وان کار و کریارین ئه فان خائین و خو فروشان یین چه پهل و جه بان دژی ملله تی من و دهره ق شه هیدان و ئه نفالکریان ئه نجامداین، هزرو ئایدولوژی وان یا گه نی بو بهر بابین داهاتی بیخمه بهرچاف، کو ئه فی گروپی

کریگری مهزترین تاوان و خیانهت ل مللهتی کورد و خه لکی کوردستانی کریه و چهک دژی کوردستانی هه لگرتیه، وه کو ئه فالچیهک خوب قاره مان داینه نیاسین، نوکه ژی هه ول ددهت دیروکی بهروفاژی د خزمه تا خودا بنقیسین و بدهنه دیار کرن ب ریکا دانا بهرتیلان بو خودانین قه له م و کهسانین خو فروش، ئه فان توخمه خائین و خو فروشان ب پیشمه رگین دیرین و زیندانیین سیاسی دئینه زمان و ددنه بهرچاف.

بو چه ندین جار من بریار دابوو لیستا ناڤین موسته شاروو ئامر مه فره زین ئیستیخباراتا سه ددامی و ئه نجامده رین ئه نفالان به لاف بکه م کو ناڤین هه مییان لدهف من د هه لگرتی و پاراستی نه، ئه و لیستا ناڤین ژ دادگه ها بلندا تاوانین عیراقی دهر کهفتی، دوو جو ره لیستن، لیستهک ب (۴۲۶) ناڤا، لیستا دووی ب (۲۵۸) ناڤا، وه کو تاوانبار و ئه نجامده رین ئه نفالان. ئه ف هه ردوو لیسته گه له ک دبی سه روبه رن، نزانم کا لسه ر چ بنه ما هاتینه دروست کرن. دادگه ها بلندا تاوانین عیراقی ب فه رمی داخواز ژ حکومه تا هه ریما کوردستانی کریه، تاوانبارین ئه نفالان یین ئه نفالچی و موسته شار

ئەوین ناڤین وان د لیستان دا هاتی، بگرن و دەستەسەربکەن و رادەستی دادگەها ناڤ هاتی بکەن ژبوو دادگەهکرنا وان و بهینە سزادان، مخابن چ کەس ژڤان توخمان نەهاتینە گرتن و سزادان، بەروڤاژی هاتنە پاراستن، بریار و فەرمانین دادگەهی ب چ نەچوون، تنی بوونە حوبری سەر وەرەقی، دیسان ناڤین گەلەک موستەشاران د ئەڤی لیستی دا نەبوون ئەوین رولەکی سەرەکی هەمی د پروسین ئەنفالان دا. ناڤین گەلەک موستەشاران د لیستی دا هەبوو د ژیانی دا نەماینە و مرینە، ناڤین ھندەک موستەشاران تیدایە بەلکو ل دەمین ئەنفالان دا چاڤین خو نەقاندینە و خەلکەک شیایە ب هاریکاریا وان خو ب سنوورا را بگەھینن، دەما مروڤ لیستی د خوینیت، وەسا تی دئینە دەر کو لیستەکا چیکریە لدویڤ ھەز و ڤیانا ھندەک لایەن و کەسان ل ئاستین بلند، تنی وەک رازیکرن ناڤ ھنارتینە دادگەھی، ژبەر ڤان ئەگەر و ھوکاران نەشیام لیستا ناڤین موستەشاران دڤی پەرتوکی دا بەلاڤ بکەم. پەرتووکا جاشایەتی و پاشایەتی، ڤەرژا ھزرین منن ل سەر کار و کریارین خایین و خو فروشین کورد دەرھەق مللەتی کورد. دڤیت بوو دیروکی ب سەلمینین کا ئەڤی گروپی خو فروش

چەند زیان گەھاندینە مللەتی کوردو خەلکی کوردستانی و چەند
خزمەتا دوژمن و داگیرکەران کریه خودی پی شاهده.

عەلی بەندی

۲۰۲۳/ ۱/ ۲۵

جاشایهتی جیه و جاش کینه؟

جاش، چهته، قروچی خو فروش، جهردهفان، کریگرتی، پاتهخور، سیخور، خائین وهک زاراقهک ژمیژه وهره کهفتیه دنافا فرههنگا کوردی دا، بشیوازهک شهرمزاریه هاتییه چوارچوقه کرن، دهمی پهیقا جاش دهیته زمان، مهبهستا مه موستهشارن، ئهوین دژی مللهتی خو چوینه پال دوژمنی و چهکی خیانهتی هه لگرتی و دیرووکه کارهش و شهرمهزار بخو و بنهمالا و تومارگری.

جاش، یان ژی جاشاتی، په یقه که ددور هیلی سیاسی و جفاکی کوردی دا بهرهمدار بووی، وه کو چه مکه ک بو دزیی و بی رومه تی و سقکرنی دهیته بهرنیاسکرن، دهمی په یقا جاش دهیته زمان و دکه فیه بهرچاف، راسته وخو ویرانکرن و سوتن و کافله گوند دهینه ل بیر، و لبه رچاف دکه فن، که لهین مرنی یین نزارکی و توپزاوه و نوگره سهلمان و سهلامیه و بهحرک و جهژنهکان و گردهچال و بهرحیشر و گورین بکوم و ئاواره و

دهر به دهری وه کو زهنگهک دمیشکی تاکه کهسی کورد دا دهنگهدهت. جاشاتی د لاپهرین دیروکا کوردستانی دا لاپهرهک کهقنارو بریسقهدار و حاشا هه لنه گره، د بنیات دا وه کو جه حشک دهیته زمان، جه حشکی کهری، هه ر چهنده ئهقی ئاژهلی وه کو حیوانهک بی دهستههلات گهلهک خزمهتا مروقان کرییه بو ئینان و برنا پیدقیین ژیان، بهلکو سهردهمهکی دریز رولی ترومبیلی ب خوقه دیتیه، زیدهباری ئهقی چهندی و باشی و چاکیین وی ههردهم ژلایی خودانی خوقه دهاته قوتان و لیدان، ژبه ر کو کهره و بی بی میشکه چ د گوهان دا نینه و میشکهکی قالا د سهری دایه. نها هوسا پشتی شهری ویرانکه ر بی ههشت سالیی عیراق و ئیرانی بدوماهک هاتی و پروسین ئه نفالان نه ماین، بها و ریزا ئهقان جاش و موسته شاران ژی لدهف سه ددای و کار به دهستین رژیما به عس نهما، ئیدی چ کار پی نه مان، سه ددای لهش فروشکهک نه ددا ب سه د موسته شاران. سه ره رای رولی وانئ سه ره کی د پروسین ئه نفالان دا، چ وه کو راده سترنا ب دههان هزار وه لاتیین کورد و سوتن و ویرانکرنا سه دان هزار گوندین کوردستانی مل ب ملی سوپایی رژیمی و بو یسه قه ددان ل بهر پیشمه و خه لکی

ده‌قه‌رین رزگارگری، گه‌له‌ک جاران د به‌لگه‌و دوکیومی‌نت و
 نئیسینین فه‌رمی یین د رژی‌می دا رولی فه‌وجین ئە‌قان جاش و
 موسته‌شارا بگرنگی و ئە‌رینی ل قه‌لم دایه که ئە‌گه‌ر ئە‌و نه‌بان،
 سوپایی عیراقی نه‌دشیا ل ئوپه‌راسیونین ئە‌نفالان دا سه‌ربکه‌فیتنا،
 چنکو ئە‌قی گروپی شاره‌زایه‌کا باش د جوگرافیا کوردستانی دا
 هه‌یه بو ده‌ست‌نیشانکرنا ده‌قه‌ری و شیانین له‌شی و جه‌سته‌یی
 هه‌نه بو سه‌رکه‌فتا چیا و جهین بلند و جهین ستراتیژی، هه‌ر
 وه‌کی د پروژی ئە‌نفالکرنا به‌هدینان (خاتمه‌الانفال) دا هاتی ژلایین
 سه‌رکردایه‌تیا فه‌یله‌قا پینج، ب ئیمزا یونس محمد زربی،
 سه‌رکردی فه‌یله‌قا پینج، چنکو ئە‌نفالا ده‌قه‌را به‌هدینان
 جوداهیه‌ک هه‌یه ژ هه‌ر حه‌فت قوناغین دیتر یین ئە‌نفالان. ئە‌نفالا
 ده‌قه‌را به‌هدینان پشتی شه‌ری هه‌شت سالیی بدوماهیک هاتی و
 عیراق و ئیران دان ب بریارا (۵۹۸) یا چقاتا ئاسایشا نیف نه‌ته‌وی
 کری ژ نه‌چاری یا کو د ئە‌نجامدا پتر ژ ملیونه‌کا مروقان ژ هه‌ردوو
 جوینان هاتنه‌ کوشتن و بوینه‌ قوربانی، رژی‌ما به‌عس هه‌می هی‌زا
 خو ژ فه‌یله‌قین سوپایی عیراقی و هی‌زا ئاسمانی و چه‌کی گران،
 زریپوش و رایجیمه و گار دا نشتیمانی - موخبرات -

ئىستىخبارات، زېدەبارى مۇجايىدى فەلقائىرانى، ب پىشكداريا دوو سەد ھزار سەربازو ب ھاريكاري و پىشتەقانيا (۱۷۱) سەد و ھەفتى و ئىك فەوجىن جاشا، بەرى ھەميان دانە دەقەرا بەھدينان، قى جارى رزىما بەس لدويىف وى پلان و بەرنامى پىشوخ دارشت، قيا دوماھىيى د كيشا كوردى بەت و خو ژ كوردان تەنا بەكت. د قوناغا ئەنفالا بەھدينان دا كو ل ھەيىقا تەباخا سالا ۱۹۸۸ ھات بو ئەنجام دان، ھەيىقا تەباخى ژى ھەيىقا خرقە كرنا دەرامەتى چاندنى بورىي خەلكى گوندنشىن، ژيانا وان ھەمى ل سەر بەرھەمى چاندنى بوو، ئەف بەرھەمە ژى ل ھەيىقا تەباخى دكەقىتە بەرى و بەرھەم دەھات. وەكو ترى و ميويزوو ھزىر و باجانك و خوخ و سىف و ھرمىك و حولىك و ھەويكىن سىپىندارا و ... ھتە، زېدەبارى تەرشىن پەزى و بزى و گارانين دەوارو چىل و گولا، ژيانا خەلكى گوندا ل سەر ئەقى دەرامەتى بوو سال بو سالى دقەتاند، لى مخابن جاش و موستەشاران، ھەمى دزى و تالانكرن، ژلايى رزىما بەس قە بو ھاتە ھەلالكرن، ھەتا كچ و ژنين كورد ژى بەقەنە دەستان دا، بو ھاتە ھەلالكرن تنى چەكى گران نەبىت، ئەقان جاش و موستەشاران ئەف دەستكەفتە

بخو ب شانازی دزانی، هزر نه دکر کو جوداهی دناقبه را رهشی و
سپی دا نینه.

هوسا جاشین کورد خزمه تا دوژمنین ملله تی خو دکر و دژاتیا
گهل و وهلاتی خو دکر، تنی هزرا وانا لسهر بدهستقه ئینانا پارهو
مال و سامانی بوو، ل جوبهو مه یخانان ژی پلپیتکانی ب پارهی
دکر و ب سهری سه ماکه ران وهردکر. قه سروو قوسیر و
مه زره عین زه به لاج چیدکر لسهر حسابا ملله تی کورد، به رامبه ر
هر دوژمنکاریه کا دهره ق ملله تی خو کران ژلایی
دهسته لاتدارین رژیمی قه دهاتنه خه لاتکر و پاداشتکر، بخو
وه کو فلی دزانی و پی سهر بلندبوو، هه ردهم که سانین غرور و
سه کران بوون، پارا و مالی دنیا پی چاقین وانا تاری کر بوون، هه ر
چالاکیه ک دگهل رژیمی و ده زگایین له شکهری و یین سیخووری
ئه نجام دابان، دا خو وه ک قاره مان دهنه نیاسین و دیارکر. یا
ژوی قه فلیه کا مه زن یا کری، نه دزانین پی شهرمه زاریه کا مه زن
دهره قی ملله تی خو دکهن، نه دزانین ئه ف کارین وان یین
چه پهل دی بنه خاله کا رهش ل سهر ئه نیی و ب ناف چاقان قه

دی پەچریمە بیت و دیرووک دی نەفرەتان لی کەت. جاش
هەردەم مروفەک، یان ژێ کەسەک بی بەهایە، چنکو جاش، واتە
جەحشکی کەری، ئەف نافەژی ژلایی کەسی کورد یی وەلاتپاریز
و نشتیمان پەرور قە بو فی گروپی هاتیە دانان، ئەو کەسانین
خیانەتی ل گەل و وەلاتین خو دکەن و خو د فروشنە دوژمنی
بەرامبەر دەستکەفتەکی سفک و پلە و پوستەکی خلولە، وەکو
کورد دبێژن، دیواری سەر بەفری. جاشایەتی و پاشایەتی،
دروشمەکی سەر بلندیی بو لدەف ئەفی گروپی، دوئی باوەریی
دابوون کو هەر وو هەر دی نانی خو ب ئافکا خیانەتی خون و دی
نانی خو حەلال کەن، لی نە دزانین روژەک دی ب سەر وان دا
هیت و نانی خیانەتی نامینیت. ب تایبەتی د شەری هەشت سالیی
دا دناقبەرا عێراق و ئیران دا، ل سەردەمی ئەفی شەری خوینا وی
و وێرانکەر هار ببوون، مل ب ملی سوپا و لەشکەری عێراقی بەر
ببونە گیانی خەلکی کوردستانی و فەرمانین سەددامی و عەلی
کیمیایوی بجه دئینان تایبەتی ل سالیی ۱۹۸۷-۱۹۸۸، ب هزاران
خەلکی سفیل یی کوردستانی ل دەقەرین رزگارکری کەفتینە
بویسین ئەقان خو فرووشان و دگرتن و رادەستی دەزگایین ئەمنی

یپن رژیمی دهاتنه کرن ژلایئی واناقه و دهرحال ل سیداره ددان و گولله باران دکرن، بخو وه کی فلیه ک دکرنه دهستکهفت ههمبهه پاره کی رهزیل و دهاتنه پاداشرتکرن.

ل سال ۱۹۸۷ پشتی دهستههلاتا دهقه رین کوردستانی ب فرمانا سه دددامی کهفتینه دهست علی حسن مجید، علی کیمیای، ب بریارا ژماره ۳۶۵۰/۲۸ ل ۱۹۸۷/۱۶/۳، گهله ک خه لکی سقیل ل دهقه رین جودا جودایین کوردستانی بونه قوربانی ئه قی بریارا شوفینی، نموونه ژی د هه مان سال دا حهفت وه لاتیین گوندی ئوزمانا، ل دهقه را دوسکیان، ب سه ر ناحیا مانگیشکی کهفتینه بویسه کا خائین و خو فروشین دهقه ری و رادهستی دهزگایین ئه منی کرن و دهرحال گولله باران کرن و شههید بوون.

پشتی راههستیانا شه ری عیراق و ئیران و بی دهنگ بوونا پیشمه رگهی ل دهقه رین رزگارگری ژ ئه گه ری دژواریا هیرشین ئه نفال و کیمیا بارانا و ویرانکرنا گوندان، بهایی ئه فان موسته شاران ل دهف سه دددامی و رژیما وی نه ما و بی قیمهت بوون، بهایی هه سه د موسته شاران دابهزی بو بهایی له شفروشه کا عه ره ب. بهلکو

ئەقان لەشفروشان لەشى خۆ ژ نەچاری دفرۆت ژبۆ پەیداكرنا نانو ژيارا خۆ، د هەمان دەمدا گونەهەكا مەزنە ئەقان لەشفرۆوشان هەمبەر بەراورد بکەين دگەل موستەشارين سەددامی، چنکو وه کو مە ئاماژە پیکری ژ نەچاری ئەف کارە د کرن، راستە لەشى خو د فروشت، لی وانا وەلات و ئاخا خۆ نە فروشت و مللەتی خو ئەنفال نەدکرن. بەروفاژی موستەشارين کورد وه کو قارەمانين کورد، دلسوزين بەعسیان ژلایي سەددامی و رژيما و يقه د هاتنه نیاسين و بناقکرن، ئەفی گروپی خائين و خۆ فرووش ناميس و کەرامەتا خۆ فرووشتنە رژيما بەعس هەمبەر پارەکی چنە و دەستکەفتەکی رەزیل، کو گارانەکا جاش و خو فرووشان ل سەردەمی بەعسیان هەبوون، ب سەدان خەلک دانە کوشتن و گرتن.

لشیره فەرە بیژم ئەز بخۆ چ جوداهیي نابينم دناقبەرا موستەشارەکی سەر دەمی سەددامی و گەندەلچییەکی ئەقروو، هەردووکان دناق ئیک بەلەم دا دبينم.

چنکو ئەفی گروپی، یان ئەقان توخمە مروفان چەک بۆ داگیرکەران یی هەلگرتی و بوینە دار دەستی دوژمنان و شەر دژی

برایین خو یین پیشمه‌رگه کریمه، جه‌حشک به‌رده‌وام ژلایئ
خودانئ و یقه دهینه ئیشاندن و راکیشان بو کاری، سه‌ره‌رای
وه‌فاداریا وی، خزمه‌تین وی دبی پاداشت بوون، لئیره ئەف توخمه
گروپه دوو جارن قوربانئی ددهت، جارا ئیکئی وه‌کو مروغه‌کئی نه‌زان
و بی میشک، جارا دووی وه‌کو جه‌حشک، چنکو ناسناما خیانه‌تی
و خو فرووشی هه‌لگرتیه و خزمه‌تا دوژمنئ ملله‌تی خو دکه‌تن
و چه‌کئی دوژمن و داگیرکه‌ران دژی برایین خو یین پیشمه‌رگه و
ملله‌تی خو راکریه و کهفتیه د خزمه‌تا دوژمنی دا، لویلا تهنه‌نگا
خو بخو کریمه کور و براو سه‌میان و وه‌لاتئ خو.

جاشی کینه و جاشایه‌تی چیه، بوچی بقی ناغی دهینه نیاسین و
بناقکرن و به‌رنیاس بووینه، بوچی ئەوین چه‌ک دژی ملله‌تی خو
دبه‌رژه‌وه‌ندا داگیرکه‌ران دا هه‌لگرتی دبیژنئ جاش، بوچی ئەف
توخمه مروقین خو فرووش بقی کاری رادبن، چ ئەگه‌ر ل پشت
هه‌نه خیانه‌تی ل وه‌لاتئ خو بکه‌ن و شانازیئ بقی کاری بکه‌ن و
پیشه‌مانی رابردووی خو نه‌بن، وه‌کو قاره‌مان خو دبینن، دقیت ب
کویری خودا هیلینه دناقا ره‌هه‌ندیئ سایکولوژیا ئەقان توخمه

په‌رێسان دا، به‌لکو ب سەر چەند هۆکاروو ئەگەرین جفاکی و ئابووری و سیاسی و دەروونی هەلبین و ل پشت بن، لقیڕه خویا دبیت ئەو ژینگەها نه ساخله‌ما مروفتی کورد تیدا دژیت و لی دەرباز د بیت، تیدا دلەنگیت و مروفتی کورد دناقا جفاکی خودا به‌هاو مافی خو نینه وه‌کو مروف، ژلایه‌ک دیقه هزری دپاشه‌روژا خودا ناکه‌ت وه‌کو وه‌لاتیه‌کی وه‌لاتپاریز و گرنگی و سه‌نگا خو دناف جفاکی دا نزانیت، ژبه‌ر هندی چ بو وی خه‌م نینه، هه‌تا لده‌ف خو بخوژی بهایی خو ب درسته‌ی نزانیت و ریژی ل خو ناگریت، ئەفان هۆکار و ئەگه‌ران وه‌کریه ئەف توخمه‌که‌سه‌بینه جاش و هه‌ر کاره‌کی نه‌ ژ هه‌ژی خو راکیشیتی، ملله‌تی وی ب چ دهرد دا بچیت بخو ناکه‌ته‌ خه‌م، ژلایه‌ک دیقه گوند وه‌کو ژیده‌رین ژيانا کورده‌واری، جفاکی کوردی و ده‌مارین عه‌شیره‌تگیریی و په‌یوه‌ندیین خه‌له‌کی و خزمانیی وه‌کو ته‌فن پینکه‌ه ئالوز بووینه هاتینه پینکه‌ه‌گریدان ل دویف شوپا باب و کالان، دوژمنی وه‌سا هزر دارشت ئەفان په‌یوه‌ندیین تاکێ کورد ب ئاخ و گوندی ویشه‌ ب هه‌ر ریکه‌کا هه‌بیت، هه‌ر چه‌وا بیت دقیت به‌ینه‌قه‌تاندن و هه‌لوه‌شاندن و ته‌راو به‌را بکه‌ت، ئەوژی ب

ريڪا سياستہ کا نہ مروقانه، ريڪڪهفتن دگهل وه لاتين دراوسي کو
هر ئيكي ژ وانا ماف ههيه نيزيكي چهند كيلومتره کا بچيته دناف
سنوري وه لاتي دي دا، بو ئوپه راسيونين لهشكهرى ب بهانا
پاراستنا سنورين خو و ئاسايشا نه تهوى يا وى وه لاتي، نموونه ژى
پشتى نسكوييا سالا ۱۹۷۵، ئەف ئەف سياستہ ته كهفتيه كارى و
هاته بجه ئينان، خهلكي دهقهرين رزگاركرى يين سهر سنوور ب
زورى هاتنه قه گوهاستن بو كومه لگه هين خورتى و زوره ملي يا كو
پيشوهخت ئەف پلان و بهرنامه هات بوو دانان، ب سهدان گوندين
سهر سنوور هاتنه ويرانكرن و خهلكي وانا ژلايي رژيمي قه هاتن
قهره بووكرن و ل كومه لگه هين زوره ملي ئاكنجى كرن و دانان و
بي كار و كهسپ مان، تنى هزرا وان ما لسهر ژيانا روزانه و قه تاندنا
روژي، تنى پاريه كي نانى بدهست بكهفيت، بقى ريكي وه لاتييين
كورد ژ نه چارى قهستا موسته شاران كرن و بونه جاش و چهته،
ديوانخانيين ئەفان ئاغا و موسته شاران ب هيز كهفتن و گياني
عهشيره تگه ربي قهلقى و خورت بوو، بهلكو تا ئەفروكه ژى دشيين
بيژين ئەم جفاكهك عهشيره تگيرين و هيشتا نه بووينه مللهت.

مخابن وه کو دبیزن سروشتی کوردان یی وه سایه زویکا بسانهی
غه درو خیانه تا لی هاتیه کرن ژبیردکهن، به ره بابین نوی ژی مفای
ژئه زموونا ملله تی خو و دهرده سه ریپن باب و کالان وهرناگرن، د
همان دهمدا و هسا هاتینه پهروه ده کرن که ربی ژ خائین و
خو فرووشان هه لنه گرن، ئەف چهنده ژی دبیته هوکاره ک کو
خائین و خو فرووشان مفا ژ دلسوزی و دلسافیا کوردان ببینن.
ئەفه ژی جهی مخابنیی یه بو مه کوردان کو مه مفا و سه ربوور ژ
دیروکا رابردوی خو وهرنه گرتینه، شوینا ئەفان خائینان دادگه ه
بکه یین و بگه هه نه سزایین خو، بینه عیبرهت کو جاره کا دی کهس
ویره کیی نه ده ته خو نه خشی خیانه تی د میشک و هزرین خودا
دارپژیت. سه ره رای کو مه بخو ئەف گروهه کر نه پاشا و دیوانخانا
هاتنه مه زاختن ل سهر حسابا خوینا شه هیدان. هند ژی ب پلین
بلند یین پیشمه رگاتیی خانه نشین کرن، هند ژی هیجهت پیشقه
هاتنه گرتن کو ل ده می شوره شا ناف چیا په یوهندی ب
ریکخستنن نهینی فه هه بوون، ئەفه ژی جوره بازارگانیه که ب
که رامه تا نیشتمان پهروه را و وهلات پاریزا هاتیه کرن و
سفاکاتیه که ب ههستی کهس و کارین شه هیدان و پیشمه رگین

دیرین و قاره‌مان، کو دیرووکا ئەفان خو فرووشان به‌روفاژی د به‌رژه‌وه‌ندا وانا دا بهیته تومار کرن د لاپه‌رین تومارین دیرووکێ دا، هوسا ساناهی بینه سەر سفرأ حازر و پیشه‌مانی راپردووێ خو نهن، به‌لکو گه‌له‌ک ژ ئەقی گرووی تا ئەفروکه مخابنێ ب سه‌ددامی خو یی گور بو گور دهن و ئەنفالکرنا خه‌لکی کوردستانی ب کاره‌کی ره‌وا دزانن، هیشتا ل سەر ئایدولوژیا گیره‌هه‌ گرتی خه‌ونا دبینن و یاری و پیترانکین خو ب سیاست و عه‌قلیه‌تا ئەفروکه یا کوردستانی دکهن، چنکو ژ هەر تاکه‌کی کورد ل کوردستانی مفادارترن، زیده‌باری ل سەر دلی ملله‌تی بوینه علله‌ت.

جاش و جاشایه‌تی دیارده‌که ژلایێ دوژمنان فه‌ سه‌ره‌لدای پلان به‌رنامه‌کی درێژ خایهن پیشوه‌خت پینگاف بو هاتینه هاقیتن و دارشتن، تایبه‌تی رژێما به‌عسا ژنافچوووی ده‌سته‌لات وه‌رگرتی و که‌فتیه‌ ده‌ست، هەر چه‌نده ئەف که‌لتوری خو فرووشی ل هه‌می پارچین کوردستانی یی هه‌ی و بوویه دیارده، لی ل باشووری کوردستانی جوداهیه‌ک هه‌یه و گه‌هشتیه‌ لوتکی، شوینوارین

جاش و جاشیه تی ل سەر هەر ریکه کا گوندین کوردستانی هه نه،
 ل ناف رەز و بیستان و هویکین سپیندارو شکەفت و نوسکا
 شوین پین وان هه نه، مار مارا په زوو حیوانا و چته چتو حه یته
 حه یتا شقان و گافانا ئیدی ناهیت، ئەقان خو فرووشان هه می
 دزین و تالانکرن و ل بازارین عه ره بان فروتن، بخو کر نه پاره و
 قه سر و قوسیر پی ئا قاکرن و ل خو حه لالکرن و ژلای رژی می قه
 هاتنه خه لاتکرنو پاداشتکرن و میدالیین زیره کی ب سینگێ خو
 قه په چریمه کرن، هزاران گیرو گرفتین جفاکی و دهروونی و
 ئابووری خولقاندن، یا کو تا نها دناف دا دنالین، نه شاینه بیینه
 گوندنشین و ب گوندانقه بهیینه گریدان و ئەم هه می بوینه
 باژیری، شهلوال و خاک مه هافیتینه و سهنتوروو پهنتهرون
 هافیتینه بهژنا خو، ل هافینا ب گهشتیاری دچینه وار و گوندین
 خو، ل هه می وهرزین دیتر باژیری نه، خانیه کی مودیرن ل سهری
 گره کی وه کو مه تحه بخو ئافا دکهین و دیوانخانین بی رامن ب
 دیزاینه ک روژئاقایی د خه ملینین و ئاغا و موسته شاران وه کو
 ئاغایی عه شیره تی لی میهقان دکهین، لی هزر ناکهین کو هه ر
 ئەوی موسته شاری گوندی من یی سوتی و ویرانگری و دگهل

ئەردى راستفە كرىه، شوينا تولين خو لى قەكەم، دەستين وى دگفېشم و خو بۇ د چەمىنم و دبېژمى ئەزبەنى و پەسنا وى دكەم، ل ھەمى سالقەگەر و ھەلكەفتين نشتىمانى و نەتەوھىي جھى وى ل پېشىي يە و كورسيكى وى ل رېزا ئىكى يە، بومە خەم نينە ھندى ئەف توخمە بازرگانىي ب شەرەف و گيانى نەتەوا مە بكەن، دوژمنان ژى ھەردەم خيانەتكارين كورد وەكو تاكە كورده كى ب ھىز و خودان دەستەھلات بخو راکىشايە ژبوو لاوازكرنا رېزىن جقاكى كوردى د ھەلوەشاندا ھەرما كوردهوارى و ژەھراويكرنا ھزىن نەتەوى ب رىكا پارەو بەرتيلكرنى و كرىنە دار دەستين خو، ب ئاقارى بەرژەوھند پەرستىي ئاراستە دكەن، شەرەف و ھەيبەتا نشتيمان و نەتەوا خو بفروشن و خو نقوم كرىنە دناف دەريا خيانەتى و ھەرامىي و دناف تاوانين خيانەتكارىي دا ژبو بەرژەوھندا داگىركەر و دوژمنان دا خزمەتى دكەت، پشكدارىا ئەفى گرپىي خو فرووش و خيانەتكار د پروسىن ئەنفالان دا و جىنوسايدا خەلكى كوردستانى و تالانكرنا مال و سامانى وان، سوتن و ويرانكرنا گوندان وژناقبرنا شارستانىھەتا كوردستانى، كو كوردستان لاندكا شارستانىھەتى يە، ئەوانا ھەمى سنوورين مروفايەتبي

به‌زاندن، یا ژ ههمیئ قبحةت تر ئه‌ف کارئ چه‌پهل و شه‌رمه‌زار
بخو وه‌کو فلی دزانی و خوب قاره‌مان ددانان، لاپه‌رین گوغار و
وروژنامه‌و میدیایین رژیمی یین وی سه‌رده‌می ب بروسکین
پیروزباهیئ بۆ سه‌رکردئ خو یئ گور ب گور سه‌ددامئ جور دئ
عوجئ د خه‌ملاندن و شانازی ب خیانه‌تا خو دبر، د هه‌ر هه‌شت
قوناغین ئه‌نفالان دا شانازی ب جاشایه‌تیا خو و سه‌روکئ خو دبر
, ئه‌نفالکرن و جینوسایدکرن خه‌لکئ کوردستانی ب کاره‌کئ
نیشتیمانی یئ عیراقئ دزانین و ب ئاشکه‌رایئ پشکداریا خو د
ئوپه‌راسیونین ئه‌نفالان دا ددانه خو‌یاکرن، بروسکین پیروزباهیئ
بۆ سه‌رووکئ خو سه‌ددام حسین د هنارتن. دده‌مه‌کی دا یا کو
ب سه‌دان هزار مروقیئ کوردو کوردستانی ژ موسلمان و ئیزدی
و کریستیانان دنافا که‌له‌ین زورداران دا دهاتنه ئه‌شکه‌نجه‌دان و
شه‌هیدکرن و ره‌وانه‌ی مرنه‌کا مسوگه‌ر دکرن، بساخئ دناف
گورین بکوم دا ل ژیری و نافه‌راستا عیراقئ بنناخ دکرن، لسه‌ر
شاشین میدیاو دلایه‌رین روژنامه‌و گوغاران دا پيشمه‌رگه‌ و
کوردپه‌روه‌رو خه‌لکئ کوردستانی و ده‌قه‌رین رزگارکری ب خائین
و تیکده‌رو عه‌سات ل قه‌له‌م ددان، ئه‌فروکه‌ژی ژلایئ گه‌له‌ک

کهسانین دەر وون لاوازفه ئەفان جاش و موسته‌شاران و ئەنفالچیان
وہ کو قارہمان و نشتیمانپەرور دئیننہ زمان و دکەقنہ دناڤ قادا
خەباتی دا و لاپەرہ کئی سپی دناڤ لاپەرین دیروکا کوردستانی بۆ
قەدکەن، بەروفاژی کارو خەباتا وی یا خیانەتی تومار دکەن و
تاوانین ئەنجامداین هەمیان قەدشیرن و ل ژیر عەرد کونکریت
دکەن، ب مایک و میزگەر دەو قەلەمێن خو یین کرێگرتی خیانەتی
ل گەل و وەلاتی خو دکەن و وژدانا خو لغاف دکەن، بەروفاژی
ریکی ل ہزر و قەلەمێن پاڤژوو بژوین دگرن و ہزرین وەلاتپاریزیی
و نەتەوہ پەرستی زیندان دکەن، یا ژ ہەمیی مەترسیدرتەر،
بەرەبابین نوی و جیلین پاشەرۆژی دخاپینن و سەردا دبەن،
بەروفاژی دیروکا باب و کالین وی، وان نەخوشی و دەردەسەریین
لسەر دەستین ئەفان خائین و خو فرووشان دیتین نیشان دەن،
و لسەر پەرورەدە دکەن.

جاش و جاشایەتی وەکو کہلتورەکی خیانەتکاریی رەھوریشالین
خو کویر داھیلاینە و ہزر و دەمارین نەتەوہ پەرستی دناڤ کوردان
دا ئیفلیح کرینە، پەندەکا کوردی ہەیە دبێژیت (ہەکەر کرمی

دارى ژ دارى نهبيت، دار كرمى نابيت)، چ سهرشورى و شهرمهزاريه بو قان جووره توخمين خائين و خيانهت ل مللهتى و خهلكى خو كرى و بهرژهوهنديا خو يا تاكه كهسى دپاريزن همبهر ژيانه كا سهرشورى و هزرى بو پاشهروژا نهتهوا خو ناكهن، چ سهرشورى و فهيتى يه ئهفروكهژى ههر ئهف گروهى خو فروش و كهقنه جاش و ئهفالجى ببنه خودان پلهو پوست دناق سازى و ئورگانين حزبى و حكومى دا، ببنه بازرگان و سهرمایه دارو خودان كومپانى و ههستا خهلكى كوردستانى ب ههمى چين و توپژقه بريندار بكهن، يا كو ژيانا وان ههمى ب خيانهتى و خوفروشيى هاتيه بوراندن، شوينا بهينه سزادان و رهجماندن، دهيتته پاداشرتكرن، ئهو سالين خيانهتى ههمى وهكو خزمهت بو دهيتته ههژمارتن و بونه پاشاو پيشمه رگين ديرين و زيندانين سياسى، سهرهراى وان تاوانين كرين، لى ههست ب وان تاوانان ناكهن، لى زورا فهره كهس و كارين قوربانيان ل دادگههين كوردستانى سكالايان دژى قان موسته شاران تومار بكهن، دا كو بكهقنه دناق قهفهسا تاوانان دا و بو وان ببیت پهندوو عيبرهت، ئهو توخمين ههزوو شيان و هزرين خو فروشتينه دوژمنان همبهر

دهستکهفته کی دهمکی و ههمی په یوه نندین خو ژ ئاخ و وهلات و
نشتیمانی و نه تهوا خو برین و خو فروشی هه لېزارتی و سینگی
خو بو دوزمنی چه ماندی، ل دویف وان بهلگه و دوکیومینت و
نئیسارین فهرمی یین رژیما به عس و شاهد حالین دناف دوزه خا
ئنفالان دا ژیاين. ئه فان جاش و موسته شاران مل ب ملی سوپاو
موخبرات و ئیستیخباراتا و گار دا نشتیمانی، روله کی ئیکجار
خراب هه بوویه، چ وه کو بی سه روشوینکرنا خه لکی کوردستانی، چ
تالانکرنا مال و سامانی وانا، چ وه کو سیخوریکرن، راسته دبیت
هنده ک ژ ئه فان جاش و موسته شاران ل ده می ئنفالان هه ر
چه و ابیت خه لکه ک ژ دوزه خا ئنفالان رزگار کربیت، به لی گه له ک
دکیمن و سنوردارن، دبیت هندي تبلین دهستان ژي نه بن.

جاشایه‌تی وهک دیارده

دیاردا جاشایه‌تی و خوفروشتنی ل دهف ملله‌تی کورد بویه که‌لتوره‌ک، ههر دهما مللهت توشی ده‌رده‌سه‌ریی دبیت یان ژی توشی پیلانه‌کا نیف دهوله‌تی یان ئەقلیمی دبیت ژلایئ دوزمنان و داگیرکه‌ران فه، فشار لی دهیته کرن بۆ ده‌ستبه‌ردابوون ژ مافین خو یئن دهوله‌تبوونئ، دوزمنان ههول دایه دوو به‌ره‌کیی بیخه‌ته دناق ریزین لایه‌نین کوردی دا ب ریکا دامه‌زراندنا فه‌وجین جاشا و چه‌کدارکرنا وان، خو فروشتن ژی بۆ دوزمنی به‌رامبه‌ر هنده‌ک ده‌ستکه‌فتین ره‌زیل لدهف ئەقان جوهره توخمین خائین کاره‌ک ب ساناهی یه، ملله‌تی وی، خه‌لکئ وی ب چ ده‌ردوو ئاتاف دا بچیت بۆ خه‌م نینه، لاپه‌رین دیروکا کوردی نموونین زورو به‌رچاف هه‌نه، جاشاتی ل باشوورئ کوردستانی پتر ژ ههر پارچه‌ک دی یا کوردستانی به‌ربه‌لا‌فه و سنوور به‌زاندینه، لدویف ژیده‌رین فه‌رمی یئن حکومه‌تا عیراقی یا به‌عس، هژمارا فه‌وجین جاشا (۵۰۰) فه‌وج بوراندینه، پتریا وانا ب سه‌رکردایه‌تیا سه‌روک عه‌شیرانه، هژمارا

چه کدارین ئەفان فەوجین جاشا پترن ژ (٤٨٠) ھزار کەسان، ل دویف شاھدحالیا تاوانبار سولتان ھاشم، سەرکردی فەیلەقا ئیک و سەرپەرشتی پروسا ئەنفالان ل دەفەرا سلیمانی و گەرمیان دیاردکەت کو ئەف جاشە مل بملی سوپایین عێراقی و دەزگایین ئەمنی و سیخوری، پشکداری د کومکوژیین گەلی کورد د پروسین ئەنفالان و سوتن و وێرانکرنا گوندان و تالانکرنا مال و سامانی خەلکی کوردستانی دا کریه، ھەر ئەف گروپی خووووش بوینە ئەگەری ژناقبەرن ژێرخانا کوردستانی و پروژین کورد قرانی، وەکو تاوانبار دەستین وانا دسوورن ژ خوینا شەھیدان، مەزنتین تاوان ئەنجام داینە ھەمبەر دەستکەفتەکی سڤک و دەست خوشیەکی ژ سەددامی وەر بگرن و ژخو رازی بکەن، گەلەک نڤیسینی فەرمی یین رژیمی ئاماژە دکەن کو ئەگەر ئەف گرووپە نەبان، نەدشیان بساناھی سەرکەفتنی د ئوپەراسیوونین ئەنفالان دا بەدەستقە بینن، ژبەرکو جوگرافیا کوردستانی ئاسیگەھە، ئەگەر ئەف گروپی جاش و خائین و خووشین کورد نەبان، چ جارن سوپایی عێراقی نەدشیا بگەھیتە نەھال و چیاکین کوردستانی. لی مخابن ژبو پارە ی وەکو تومکەک ھاڤیتە بەر، ئەفی گروپی ژ ی ھەمی شیانی

خو مهزاختن و كهفتنه بهراهيا لهشكهرو سوپايي عيراقى و كونج
كونج جهين پيشمه رگه ي نيشان دان، چنكو خهلكي ژيري و
ناقه راستا عيراقى، عهبدو حمود د خهون دا ژي نه دگه هشته
چياكين گاره و مه تين، لي موسته شارين خو فروش نيشانده ربوون،
هه مي كوردستان ئيخسته ل ژير پوستالين داگيركه ران.

د گه رمه گه رما شهري عيراق و ئيران، روژه كي سه ددام حسين
سه رهدانهك بو باژيري رومادي كر، دگهل سه روک هوز و
عه شيره تان كومبوو، دقي سه رهداني دا سه روک هوزان داخواز ژ
سه ددامي كرن وه كو كوردان فهوجين سقك يين چه كداري بو
وانا فه كهت و موچه كي بو وانا بريكا ئه فان فهوجين سقك ته رخان
بكه تن، سه ددامي د به رسقي دا گوته وانا، ئه وا كوردان پي
چيدبيت، هه وه پي چينابيت و هوين نه شين بكه ن، سه روک
هوزه كي گوته سه ددامي، گه وره م ئه م گه لهك ژ كوردان زيره كتر
و خودان شيانترين، سه ددامي گوتي باشه، ئه ري ته برا هه نه،
سه روک هوزي گتي به لي گه وره م ئه فه برايي منه بره خ منقه،
سه ددامي گوتي گه لهك باشه، د هه مان ده مدا گزي كره

پاسهوانه کئی خۆ و گوتی کانئ که لهشینکوفه کئی بومن بینه، پاسهوانی که لاشینکوف رادهستی سه ددامی کر، سه ددامی گوته ئهوی سه روک هوزی رابه برایی خۆ بقی که لاشینکوفی بکوژه، سه روک هوزی گوتی گه وره دی چهوا برایی خو کوژم، نه شییم قی چهندی بکه م لمن ببوره، سه ددامی گوتی مانی من گوته هه وه ئهوا کورد دکهن هوین نه شیین بکه ن، کورد براییین خو بو پاره ی دکوژن. لقی ره دیارد بیت کو ئه فی گروپی خۆ فرووش گه له ک ئاسانکاری بو رژی می و سوپاییین وی کرینه و پشته قانی لیکریه تا کو هه ر هه شت قوناغین ئه نفالان بدوماهییک هاتین، گه له ک ژقان جاشین موسته شار د کومبوونین خودا دگهل سه رانیین رژیما به عسا گوربه گور و عه لی کیمیای بی لاین سوزین خو بو دوپاتکرینه کو هه رده م خزمه تکارین عیراقی و سه روکی خو سه ددامی نه، هه رده م د ئاماده نه به ره قانیی ژ ئا خا عیراقی بکه ن، گروقه ژی گو قار و روژنامین رژی می یین وی سه رده می به لگین به رچا ف و ب هیژن بو قی چهندی ، به لکو گه له ک ژقان موسته شاران ده ستین راستی یین عه لی کیمیای بوون . گه له ک ژقان به لگه و دوکیومینتان یین تاوانین ئه قان جاشان ب نقی سینین فه رمی یین دامو ده زگه هین

سیخوری یین رژیمی کفته بهردهستین دادگه‌ها بلندا تاوانین
عیراقی، من وه کو چالا کفانه کی خه‌مخور د که‌یسا ئەنفالان دا
چه‌ندین ساله ل سەر ئەقی که‌یسی و دوسی یی کار دکەم،
گەلەک جاران دگەل سەرۆک و دادوهرین ئەقی دادگه‌هی
کومبویمه ژوانا دادوهر (راید جوحی، عارف شاهین، رزگار محمد
امین، محمد عریبی، رئوف رشید، شوان نورالدین، کمال
خوشناو)، دیسان ل چه‌ندین رونشتنن دادگه‌هی ل سەر که‌یسا
ئەنفالان و هه‌له‌بچه و بارزانیان و سەرهلدانا ۱۹۹۱ ئاماده بویمه،
هه‌می ده‌مان من دووپاتکریه ل سەر مه‌سه‌لا موسته‌شاران ل دور
چه‌وانیا پشکداربوونا وان دیروسین ئەنفالان دا مل ب ملی
سوپایین عیراقی، یا کو هەر ئەف گروپی خیانه‌تکار هوکار بوینه
بو ئەنفالکرنا ۱۸۲ هزار مروقین کوردو کوردستانی و سوتن و
ویرانکرنا ب هزاران گوندین کوردستانی ل ده‌قه‌رین رزگارگری، ل
باشووری کوردستانی، د قیابا مل بملی تاوانبار سه‌ددام و دارو
ده‌سته‌کین وی که‌فتبان د قه‌فه‌سین گه‌نه‌هباری دا و هات بان
دادگه‌هکرن و گه‌هشتبان سزایین خو، لی ب مخابنیقه پستی
سەرهلدانا سالا ۱۹۹۱، لیبورینا وان هاته دان و گەلەک ژوانا بونه

به‌پرپرس و خودان ده‌سته‌لات و پیگه‌ه‌کئی ب هیز ل هه‌ریمما
کوردستانی بخو دانا.

شیخ ئه‌دههم بارزانی وه‌کو ئه‌ندامی په‌رله‌مانی کوردستانی د
دیداره‌کا خو دا دگهل گو‌قارا ئاوینه هژمار ۱۷ ل سالا ۲۰۰۸ دا
دبیژیت (د روینشته‌کا په‌رله‌مانی دا من دیت جاشه‌ک وه‌کو من
ئه‌ندامی په‌رله‌مانی یه و د هولاً په‌رله‌مانی دا یی روینشتیه)، قی‌را
دچیت و دبیژیت (نه‌شیام کونترولی ل سه‌ر خو بکه‌م، من د
کومبوونی دا ئامژه دا کو نوکه دگهل مه‌دا که‌سه‌ک هه‌یه وه‌کو
ئه‌ندام په‌رله‌مان. ل سالا ۱۹۸۲ ده‌ست بوو سه‌ددامی د قوتان
دهمی سه‌ددامی هه‌شت هزار بارزانی جینوساید کرین و لسه‌ر
شاشا تله‌قزیونا عیراقی گوتی ئه‌و بارزانی گه‌هشته‌سه‌زایین خو بلا
بچه‌ دووزه‌خی). دیسان شیخ ئه‌دههمی گوت (که‌سه‌کئی دیت‌ر
ژی دناف مه‌دایه نوکه د ناف هولاً په‌رله‌مانی دا، د شه‌ری عیراق
و ئیران دا، سی هه‌زار دینارین عیراقی یین وی ده‌می پیشکی‌شی
قادسیا سه‌ددامی کربوون، نوکه ژی چ جوداهی دنافه‌را من و

ئەوى دا نىنە، ئەم ھەردوو ئەندام پەرلەمانىن، خودان ئىك ماف و
ئىمتىيازىن)

لىبىوورىن ل قان موستەشاران ب بەھانا قەكرنا لاپەرەك نوى
دگەل وانا ل سەر حسابا مللەتى غەدرەكا سوروسورە، د ھەمان
دەمدا پاداشتكرنا وان ب پلەو پوستان تاوانەك مەزەنە، چنكو ئەف
ھەردوو چەمكە ژىك جودانە و نايىت تىكەلى ھەقدووبكەين،
لىبىوورىن بۆ وانا ھاتە دان دبىت وى سەردەمى رەوش وەسا
بخوازىت و شەرى برا كوژىي نە ھىتە كرن و رابردوو بەھىتە
ژىبىركرن و لاپەرەك دى بەھىتە قەكرن، بەس پلە و پوست ژوان
را بەھىن دان و د سازىين حكومەتى و دەستھەلاتى دا بىنە
نويىنەرپىن خەلكى د پەرلەمانى دا، تاوانەك ئىكجار مەزەنە و نىشانان
بى ئومىدىا مللەتى يە كو كاروبارىن مللەتى تەسلىمى و رادەستى
ئىرادا ئەفى گرووپى خائىن و خۆ فرووش بەھىتە كرن، يا كو
ئايدولوزيا وان يا كەقنە بەعساتىي و بەعسىزمى نەھاتىە شوىشتن
و ھىشتا ئەو بىرووباوەرن .

راسته لدویف فهرمانا سه رکردایه تیا بهر هی کوردستانی یا وی
سه رده می ئەف گروه هاتنه لیووورین، چنکو پشکداری د
سه رهلدانا سالا ۱۹۹۱ دا کرینه، لی نه دبوو پلهو پوست ژوان را
هاتبانه پیشکیشکرن و بودجین تایهت بو دیوانخانین وان بهین
بهخشین، ئەف چهنده ل چ وهلاتین جیهانی ههمی چینه بووینه
کو تاوانبار بهینه پاداشتکرن و نههینه سزادان، دیرووک گهلهک
حالهتین خیانهتی بومه فه دگیریت، ژوانا وهک نمونه، دهمی
جهزائیریان ل سالا ۱۹۶۲، ل ژیر دهستی فرهنسیان رزگار بووین،
سه رکردایه تیا شورهشا جهزائیر بریار دا خوفروش و وهلانفروشین
جهزائیر کو هژمارا وانا نیزیکی چوار هزار کهس بوون ل جهزائیر
بهینه ده ریخستن، ئەف بریاره هاته بجه ئینان و ههمی خائین و
خو فرووش ژ وهلاتی جهزائیر هاتنه ده ریخستن و مافی
وهلاتی بوونی ژوان هاته ستاندن، لی ل دهمی سه ر ههلدانا سالا
۱۹۹۱، کوردستانا باشوور ژ داگیرکه رین عهفلهقیان هاتیه
رزگارکرن، گهلهک ژفان موسته شارین خائین و خو فرووش مانه
دگهل رژیمی و پشتا خو دانه کوردستانی و بونه دلسوزین
سه ددومی و رژیم به عس، لی ل سالا ۲۰۰۳، پشتی رژیم هاتیه

ژناقبرن، وهکو دبێژن نه بای لوان دا و نهچپکهکا بارانی ئه و
تهر نه کرن، بسه ر شووری فه گه ریا نه کوردستانا ئازاد کری و فبه ر
لیبوورینا به ره ی کوردستانی که فتن .

ل فیره ئه ف چه نده مه دئیخه ته به ر گومانی، ئه وین ل سالا
۱۹۹۱، مه به ستا مه موسته شارن، یین پشتی سه ره لدانی دژی
به عسیان سه ره لداین و دگه ل ملله تی خو ماین و لیبوورین ژوانا
گرتی، به لی ئه وین هه رماین دگه ل رژیمی و هه تا پشتی روخانا
رژیمی ژنوی فه گه ریا یین کوردستانا ئازاد ، مانی به ره یی کوردستانی
نه مابوو، حکومه تا هه ریمی کوردستانی، یان سه ر کردایه تیا سیاسی
کوردستانی چ لیبوورینین گشتی بو فان موسته شاران نه دا بوون،
ئه ری پا بوچی لیپرسین دگه ل فی گرووی ناهیت کرن و را
دهستی دادگه هان ناهین کرن، سه ره رای ب بریارا دادگه ها بلند
تاوانین عیراقی ل ۲۰۱۰/۸/۱۱، بریارا گرتنا (۴۲۶) تاوانباران دایه،
بنقیسینه کا فه رمی ئاراسته ی سه روکاتیا هه ریما کوردستانی و
حکومه تا کوردستانی و په ره مانی کوردستانی کریه بو گرتنا وان،
دناق ئه فی لیستی دانا ناقین (۲۵۸) . موسته شارین کورد بوون،

یپن دەست ب ئەنفالکرنا (۱۸۲) هزار ئەنفالکریان ههین وه کو ئەنفالچی و ئەنجام دهرین ئەنفالان و روله کئی کاریگەر و بهرچاف ههی دپروسا ئەنفالان دا مل بملی لهشکهروو سوپایی عیراقی، نوکه ل کوردستانی ئازاد دژین و بوینه خودان پله و پوست، ئەف چهنده ژی ئه رکئی ئەنجومه نی دادوه ریی یه ل کوردستانی دویشچوونی بو قی که یسی بکهت، نه کو بی دهنگی پاریزیت و بهیلیت ئەف تاوانباره ئازاد دهه ریما کوردستانی دا بهین و یچن و یاریا ب ههستی کهس و کارین قوربانیا بکهن، نموونه ژی پتر (۱۷۰) سکالا ل هه ریما کوردستانی ل سه ر چهنده موسته شاران ل دادگه هین کوردستانی هاتینه پیشکیشکرن ژلایی کهس و کارو مالباتین قوربانیا نه، لی تانووکه چ سکالا بدرسته هی بریقه نه چوینه و چ پیرابوونین یاسایی دهرحه قی وانا نه هاتینه وهرگرتن.

چەند دیمەن

ئەنفال نەما ، رژیما بەعس نەما و ھاتە ژناقبرن، ۳۵ سال بۆرین ل سەر ئەفقی کارەساتا جەرگەر، لی تشتی سەپرو دلئیش ئەو، مە نە دیتیه هیشتا ئیک ژقان موستەشاران ئامادەیا خو دەربری بیت، ئیک ژ نھینیین رژیما بەعس ئاشکەرا کریت، بەحسئ ئیک کومبۆنن خو دگەل سەرانیین رژیما بەعس دا کریت، یان ژی بەحسئ چەوانیا پشکداریا خو دپروسیین ئەنفالان دا کریت، یان ژی جارەکی بریکا میدیا و روژنامە و گوڤارین کوردستانی رونکرنەکی بدەت و داخوژا لیبورینی ژ خیزانیین قوربانیان و مللەتی کورد بخوژایت و پەشیمانیا خو دەربریبت، بەروڤاژی ب ریکا ھندەک قەلەمیین خو فروش و کەسانیین دەرۆون لاواز دیدارا دگەل وانا سازدکەت و ب کورد پەرور و پیشمەرگەیین دیرین و زیندانیین سیاسی ددەنە ئاشکراکرن، گەلەک کەسانیین خو فروش و خائین نوکە د تومارین سازیین حکومەتا کوردستانی دا ب پیشمەرگین دیرین و زیندانیین سیاسی ھاتینە تومارکرن، چەند

ساله‌کا من مامه‌لین خویین زیندانیین سیاسی بریئه دبرن کو ئەز بخوژی ل سال ۱۹۸۷ گرتی بووم وه ک زیندانییه ک ل که‌رکوکی (هیئه خاص)، ب لیبورینا گشتی یا روژا ۶/۹/۱۹۸۸ هاتمه به‌ردان و ئازاد بووم، ئەو جهی من قه‌ستکریی دا مامه‌لا خو بریئه ببه‌م، من دیت موسته‌شاره‌ک یی روینشتی یه و مامه‌لا وی د ده‌ست دایه، من پرسیار ژ که‌سی ریئه‌به‌ر کر و گوتی، فی که‌سی خیره هاتیه فی‌ری، گوت ئەوژی وه‌کی هه‌میا یی مامه‌لا خو چیدکه‌ت یا زیندانییا سیاسی، من گوتی ما تو نا نیاسی، گوت باش د نیاسم و دزانم کی بوو، لی دهمه‌کی ئەوژی یی گرتی بوو ژلایی رژیمی قه، مامه‌لا وی بریئه چوو، موسته‌شار بوو زیندانیی سیاسی و ئەم ژی بوینه پالی پیشی. ئەقه دهمه‌کی دا کو به‌ری سه‌ره‌لدانی، د چوارچوقی مژویلیا شه‌ری عیراق و ئیران چهند موسته‌شاروو ئامر مه‌فره‌زین کورد ب سه‌ر ئیستیخباراتی، که‌مینه لبه‌ر هی‌زین پیشمه‌رگه‌ی قه‌ددان دا کو پیشمه‌رگا و خه‌لکی ده‌قه‌رین رزگارگری ب دیل و ئیخسیر بگرن، یان گولله‌باران بکه‌ن ژ بو هنده‌ک پاره‌و ده‌ست خوشیه‌کی، نمونه‌ ژی د زوورن، ل سال ۱۹۸۷ ئەز یی گرتی بووم ل ناف گرتیخانا ژیر عه‌رد یا ئەمنا رژیما

به عس ل دھوک، روژہ کئی دەرگه هئی گرتیخانئ قه بوو، زاروکه کئی
 یانزده سالی ل ناف له پین چهند سیخووران دایه و راهاقیتته دناف
 مه دا، ب نكته چووم و من ئینا دهف خو ل سهر جهئ خو دانا،
 دبببم یئ برینداره و هیشتا جل و بهرگین لبر دا خوینا پیته و
 یا قهرسی، من پرسیار ژیکر، خو بومن دا نیاسین و گوت نافی
 من (مخلص لزگین سندووری یه)، بهری چهند روژان ل گوندئ
 بادئ هیزه کا ئیستیخباراتی یین کورد کهمین لبر مه قه دا،
 خویشکا من (قیان لزگین) د ژیی (۱۸) ههژده سالیی دا
 شهید بوو، ئەز ژئ ب گرانی بریندار بووم، ب قان گوتنان و
 دیمه نین برینداربوونا وی و ژ دهست دانا پیه کئی وی ئەز گه له ک
 خه مگین بووم، بوو ماوی چهند هه یقه کا پیکه ماین دوئ گرتیخانا
 ژیر عهرد، یا کو مه ده مین روژئ ب ئینانا وه جبین خواریئ دزانی،
 پاشی ئەز هاتمه قه گوهاستن بو به غدا، پشتی بورینا سی هه یقان
 ئەز قه گوهاستمه کهرکوکی () هیئه خاص - منظومه
 الشمالية))، ل ویرئ هاتمه حوکم کرن هه تا روژا ۶/۹/۱۹۸۸
 لیبووورینی ژمه گرتی و ل هه یقا یانزده د هه مان سال دا هاتمه
 نازادکرن پشتی بو ماوی پتر ژ سال و نیقا مایم زیندانکرن . ب

مخابنیقه دبیژم پشتی سهرهلدانی، ئەف گروپی خائین و خو
فرووش بونه خودانین دەستکهفتین سهرهلدانا کوردستانی، ل
بیروباوهریان سهرچهمکی دگرن، بیشره مانه ل هه لکهفتان ل ریژا
سینگی دروینن و کورسیکی وان یی تایبهته، ئها ئەقهیه چاکسازی
د خهباتا راستهقینا کوردایهتی دا، خهباتکه و شورهشگێر پشتگو
بهینه هاقیتن، خائین و خو فرووش ببنه قارهمانین کوردستانی و
خودان دەستکهفتین سهرهلدانی، ئەقهیه عهقلی سهرکردایهتیا
خهبات و رزگاربخوازا کورد، کو ئەقهژی پلان و بهرنامهکی
کومکوژیا سایکولوژیا خه لکی کوردستانی یه، هیدی هیدی ب
سیسته ماتیککرن د هیتته پهیرهو کرن.

سالانه ب دهان هزار فه کولینین زانستی و ئەکادیمی ژلایی
خویند کارو قوتابیین زانکو و زانینگههین کوردستانی فه د بوارین
جودا جودا دا دهیتته دروستکرن و ئامادهکرن، ب سهدان
فه کولینین ماستهرو دکتورایی دهینه پیشکیش کرن، لی مه نه
دیتیه ئیک فه کولین ل سهر ئایدولوژیا ئەقان خائین و خو
فرووشان هاتبیتته چیکرن، ئەقهژی فه دگهریت کو تاکی کورد
هیشتا هشیاریا نه تهوی ل دهف پهیدا نه بوویه، هیشتا بدرستهی

نه چويه د کويراتيا ديرووکا ملله تي خو دا، هندي مه ديتيه
 دوژمنان و سهر قهله مکين خو فرووش و کريگرتي ديروکا
 کوردستاني د بهرزه وهنديا خو دا يا نقيسي، وه کي وانا ثيای بو
 لايي خو يا ناراسته کري و ياري و ترانه ب ديروکا کوردستاني
 کرينه، لي که سي خو ل قي بابه تي و ئه قي ته و هري نه کريه خودان،
 دياردهو که لتوري جاشايه تي ب ئه کاديمي و زانستي نه هاتيه
 ديارکرن کا ئه قي گرووي بوچي چهک دژي ملله تي خو
 هه لگرتيه و پشته خو دايه وه لاتي خو، و خزمه تا دوژمنان کريه، ل
 پيناسه يا نه ته وا خو هاتينه داپرين و بوينه خائين و فروش و
 که سه کي بياني و ژوه لاتپاريزي هاتيه داقوتان.

ل ده مي ئه نفالان دا وي گهرمه گهرمي، روزا ۱۹۸۸/۸/۲۸ ل
 گه لي ديهي که س و کاري من هه مي دگه ل گونديين من و ب
 ده هان هزار مروقان نه شيان ده رباز ببن، ژلايي بامه رني و لايي
 بهرورايه قه هه مي ريک لي هاتنه گرتن و هاتنه دوورپيچکرن، ب
 زيلين عه سکه ري ره وانهي که لها نزارکي کرن، پشتي ئه شکه نجی
 و ئيه انه کرنی و ريهو سمبيلين وانا سوتين و هند ژي دناف که له ي
 دا شه هيد کرين، بو ناف ستري مشکين جه ژنه کان و گرده چال

و بهر حیشت ل دهشتا بهرانه تی ل ههولیر کرن، بایی من ل ژیر
خانه کئی نایلونی دا بو ماووی دوو سالان ژيانا خو دبره سهر،
پشتی ئەز ژ زیندائی رزگار بوویم، راسته وخو ژ کهرکوکی بهرهف
ههولیر هاتم، بو ناف کومه لگه ها جهژنه کان چووم بو سهره دانا
کهس و کارین خو، ل دانگا کومه لگه ها جهژنه کان بیره کا ئافی
هه بوو، خه لکی ل یقه ومایی ئەنفال بووی هه می دهاتنه سهر وی بیری
بو ئافی، چاقین من ب ئافره ته کا نیاس کهفت، ب جل و بهرگین
کوردی خه ملا رهش یا داپوشی بوو، پشتی من سلاق کریی و
پرسیارا حالی وی کری، ههر بهری خو دا من، لی من زانی کو
ئو من نا نیاسیت و یا هزرین خو دکه تن، لی ئەز ههر نه نیاسیم،
من خو بو دا نیاسین و گوتی ئەز فلان کهسم، چ هوسا زوی ته
ئەز ژبیر کریمه، ژنوی کهیفا خو بمن ئینا و من گوتی ئەز ب
لیبوورینی هاتم بهردان، من بهری خو دا سهرووبه ری وی یی
نوکه و بیرهاتنین مه یین گهنجاتی ل گوندی و ئەو ژيانا مه یا
کورده واری ل گوندی، نوکه ژی دبیم د چ رهوش دایه، هزر و
دالغین ئەز کهفتیم تیدا، وه کو پارچه هوزانه ک لمن ئالیان:

نه‌ی عاشقا چه‌ل و چیا
خودانا می‌رگ و زه‌شیا
به‌خت فاژیا کیشه بری
ل کیش جهی غه‌واره‌کری
که‌فتیه دناف له‌پین نه‌زانا
رویپن ته می‌تن ب راموسانا
نه گه‌هستی هه‌فرانی بهی‌ری
به‌ری ته دا ده‌شته‌کا ژیری
مای بی خودان ل وی سی‌ریانی
سه‌ری ته هاقیتی ژانی
تو بوویه په‌پیک و عه‌فدال
مایه بی خودان و هه‌فال
سه‌ری خو هه‌ر دقه‌چرینی
دروینیه خاری فه‌دلورینی
پارزینکی ئاخینک و ژانا
ته بومن هیلا ل کولانا
ژمن فه‌نابیت چه‌ندی چره
چه‌ند قالا دکه‌م هه‌ری پره
ئه‌ز دزانم تو یا دامایی

بيدهرا ته بخو دانه بايي
هه مي جه نجه رووگيره كر
توزو دي مانا سه ري ته وهر كر
قان دوژمنان چ ژته دفتين
وهك فاتفاتوو كي تل لته ميتن
تو كرية كومهك هه ستيان
دل و ميلاك لته كي ان...

بو موغدارا نيزيكي پينج ده قيقا دگه ل ئيك ئاخفتين، پاشي گوته
من تو بخودي كه ي نوكه لقيره بمينه هه تا بچم مزگيني بدمه
دهيك و بابين ته، چنكو كهس نزانيت تو يي هاتيه بهردان. قي
ئافره تا رهش پووش يا هه لگرا بيرهاتنين من يين زاروكيني و
گه نجاتي ته نه كا خو يا ئافي هيلال سه ر بي ري و بله ز به ر ه ف
تاخي به نديا دنا ف كومه لگه هي چوو، چاريكه ك پيغه نه چوو هند
دبينم دايك و باب و مام و كهس و كارين من دگه ل گونديان
پيگفه ب كوم به ر ه ف منغه هاتن، ژ دوو بر من هه مي نياسين،
وه كو زنجيرا يوزه رسيقي، يوسف و يه عقوب پيغه مبه رس (س.خ)
لي بن، بابي من و ده يكا من خو دمن وهر كر، بوو چهند خوله كان

مه ئاگهه لخوا نهما ژ که یفا دا، پیکه بهرهف تاخی بهندا بریکهفتین، گههشتینه مالا بابی من، کو خانیه کی نایلونکریه، لی وی خانی بومن هزار خانیین کونکریتی ئینان، ههمی لمن خرهه بوون ههتا درهنگی شهف مه شهقبیریا خوو کرن، بهحسی ئهنفالان، بهحسی زیندانی، بهحسی گهلیی دیهی و کهلها نزارکی و بهحسی ئهشکهنجا ئهمننا دهوکی، بهحسی دهواتا بخورتیا سهلامیی، بهحسی کونجین تاری یین گرتیخانا کهرکوکی، وان دیمه نین جهرگیر.

پشتی ههمی فهرهفین و ههر ئیک چوو به مالا خو، ژنوی دهیکا من بهحسی گرنا وان بومن فهگیراو ئه و نهخوشیین ب سهری وان هاتین دناف ئهنفالان دا، لی سهرهاتیا ژ ههمیا بومن نهخوشر دهیکا من درهنگی شهف بومن فهگیرای ئه و بوو. دهیکا من گوت، ل سال ۱۹۸۷، ل گوندی بهندا ئهرزاق و کهل و پهلین خوارنی دناف مهدا نه مابوون، بابی ته تهز هنارتمه مانگیشکی بو کرینا هندهک پیداو یستیان و ئهرزاقی، پشتی من کرین و کرینه دپارزینکی خوداو ژ مانگیشکی ده رکهفتیم و بهرهف گوندی بهندا بریکهفتیم، ده می گههشتیمه ره بیعا جاشا نیزیکی گوندی کو قلی،

ژ دوویر څه هندهک مرووفان گازی من کرن ها خه دیجا دئ کیشه چی، ژ کیشه تیپ هه ی تهیرا غه ریب، ئەو مروف هندهک د نیاس بوون، لئ ژ بهر نیاس بوونا وان ئەز نه ترسیام، ل دوویر داخوازا وان من قهستا سهنگه رئ وانا کر و بیهنا خو څه کر، پشتی نیزیکی چارنکه کئ لدهف وانا مایم و بیهنا خو څه کری، من پارزینکئ خو یئ پری تشت دا پشتا خو، و له پکین پارزینکی ل ملین خو شدانن دا زویکا خو ب گوندی را بگه هینم هیشتا نه بوویه درهنگ، لئ وانا گوت ئەو چیه د پارزینکئ ته دا، من گوتئ هندهک ئەرزاقه، مه ل مال نه مایه، ژ بهر هندی هاتمه مانگیشکی، گوتنه من ماتو نزانئ قه دهغه یه تو ئەرزاقی بهی بؤ موخه ربا، من گوتئ ما چیه، مانئ هوین ب باش مه دنیاسن و دزانن دئ بؤ کئ بهم، نه هه رئ پارزینکئ من ژ پشتا من څه کرو ئەو ئەرزاقئ دناف دا هه می بره سه ر لیقین ئەوی سهنگه ری ریژکر و ئارمانجانئ پیکر، چهند سه لیپن که لاشینکوفئ هاقیتنی و چ نه هیلا، ب گری څه و بیی خاترا خو ژوانا بخازم من هه ر وئ ئیقارا درهنگ قهستا گوندی کر، تنئ خو دریدا دبینم هه تا گه هشتیمه ئاقارئ گوندی و هیدی

هیدی من ژوردا خو بهردا گوندی، ب وی دلی سوتی و دستین
قالا فه .

هر دیسان پشتی بوورینا چند هه یقان ب سهر ئه نفالان فه ل
زقستانا ساللا ۱۹۸۹، ل شه فه کی هر لبن ئافاهیین نایلونی فه ل
جه ژنه کان بابی من سهرهاتیه کا خو بومن فه گیروا گوت: روزه کی
من دهستویری ژ بهرپرسی ئه منی یی خیقته تگه ها جه ژنه کان،
ملازم محمه دی وهرگرت بو چند روزه کا بجمه دهوک، پشتی
من دهستویری وهرگرتی و بهرف دهوک هاتیم، دهملدهست روژا
دووئ من قهستا گوندی کر ل بهندا، کا بزانه پشتی مه چ لی
هاتیه، گوند د چ رهوش دایه، کانی کهل و پهلین مه ماینه یان
نه، بابی من هوسا چیرووکا خو بومن فه دگیروا گوت پشتی
گه هشتیم ل هنداقی زیړی سهری گوندی و راههستیایم و من
بهری خو دایی، ئه و واره لی نه ئه و بهاره، ئه و گوندی هندی بوش
و ب سهر و ههدار، ئه و گوندی هندی مهزن، یی بوویه پارچه ک
که قنه خانیین ویرانگری، شوینوار ژی نه ماینه، خانی هه می هاتینه
ههرفاندن، گوت من عور عور بهردا گریی و نه فرهت ل بکه ران
کرن یین ئه ف چنده ب سهری مه ئینای، هوسا بابی من درهنگی

شهف دناف خانیکئی نایلونکری دا یئی فان سهرهاتی و بیرهاتنین
 خو بومن فه دگیریت و دبر را یئی که فیکا خو دئیخیته بهر چاقین
 خو و روندکا پاقر دکهت و ناخینکا رادهیلیت، گوت کورئ من
 پشتی من گوند ب وی دیمه نئی سوتی و کوزری دیتی چ حال
 بوو من نهمان، یئی تاقت بووم، نهشیام ل سهر پیت خو بگرم،
 من قهستا سهنگهرئ چه تا کر کول هنداقی گوندی یه، ل سهرئ
 زویری، من چند مروقین چه کدار دناف سهنگهری دا دیتن، ههمی
 ژی من ژ دوویر فه نیاسین، بهرهف من فه هندهک هاتن و گوت،
 ها محهمه دئه فه کهنگی تو دیار بوویه، حالی ههوهو دهیکا علی
 چیه، دوان دهمان دا ژ نشکه کئی فه چاقین من ب هندهک کهل
 و پهلین مه کهفت یین ل کوژیه کئی وی سهنگهری خرغه کرین،
 لی من دهنگی خو نه ئینا، چنکو حالی مه بهسه یئی ئەم تیدا، ل
 ملی خو یئی چه یئی زفریم حاشا حوزیرئ من کهرئ مه دیت یئی
 گریدایه ب تراشه کئی فه و تهنشتین وی د لوچن، خوین یا قیدا
 دهیته خوار، ئەز نهشیامه خو، من کونترول ل سهر خو نه کر، من
 گوته وان ههی کافرین کافر ما خودئ چ قه بیل دکهت فی
 هه یوانی هوسا سهره ده ریئی دگهل بکهن، ما خودئ هوسا گوته،

مال و سامانی مه تالان بکهن و یاریا پی بکهن، ئینا ئیکی ژوانا کو ئامر سریئی وی سهنگه‌ری بوو، یئی نیاس بوو، گوت محهمه‌د دنیا هوسایه، دهم و ده‌ورانه، جار بوومن، جار بووته، ماکئی دگوته هه‌وه فئی چه‌ندی ب سه‌ریئ خو بینن، من چه‌ند جارن دگوته ته وه‌ره مالا خو بینه دهوکی وه‌کی پاشا بژی گوندی بهیله، ما چ خیر د گوندا دایه، بابئی من گوت من دگهل وانا دریژ نه‌کر، پشتی من دیمه‌نین گوندی ب وی حالی دیتین و سه‌ره‌ده‌ریا قان توخمه مروقین نیاس دیتی، بی خاتر خواستن به‌ره‌ف مانگیشکی ب پیا من دا ریئ، نیزیکی کی‌ریئ گوندی کوفلی ترومبیله‌ک ژلایی بامه‌رنی قه‌هات و ئەز دگهل خو ئینام هه‌تا دهوک. مخابن ئەو جاش و خو فرووشین ئەفه‌ه ب سه‌ری باب و کهس و کارین من و گوندین من ئینای، نوکه وه‌کو پاشا دژین، وه‌ک پيشمه‌رگه هاتینه خانه‌نشین کرن ب پلین له‌شکه‌ری، بوینه زیندانیین سیاسی، هه‌ر چی تشتی وانا بقیت بو دهیته کرن، وه‌کو شوره‌شگیرو کوردپه‌روه‌ر هاتینه قه‌له‌م دان و پاشانه.

جاشایه‌تی خو فروشته‌نه بو دوژمنین لی د هه‌مان ده‌مدال ده‌ف مه‌ کوردان بویه که‌لتوو‌رو دیارده، ژمیژه وه‌ره سه‌ره‌لدايه هه‌مبه‌ر

هندهك دهستكهفتان، ئەفئى دياردا خو فروشىي دديروكا كوردان
دا لاپه ره كئ رهشى شهرمه زاريي هاتيه تومار كرن، وه كو فايروسهك
دناف لهشى و دهمارين هندهك كهسانين خيانه تكار دا دلقلقيت،
كاره ساتين مهزن ل پشت خو هيلالينه، جاشايه تي واته دژايه تيا
برا و ملله تي خو، فروشتنا ههز و شيان و هزر و بيروباوه رين خو
يين بهرتهنگ و تايهت، لفي ره خويا دبیت كو جاشبوون ئیدی چ
پهيوه ندى و گریدان ب ئاخ و وهلات و نه تهوى فه نامينيت، تنى
دبيته دهسته دارى داگيركه ران، جاش مه بهستا مه موسته شارن،
ئەف توخمه مروقه ئەو كهس نين تنى چه كئ دوژمن و
داگيركه ران دژى ملله تي خو هه لگرتى ژبو هندهك دهستكهفتين
كاتى، يان ژى هندهك پارهى ژبو دا بينكرنا ژيانا خو، جاشاتى
گه لهك ژفئ پيناسئ كو پرتره و ره هه ندين خو هه نه، جوداهى
هه يه دگه ل خيانه تا وهلاتى، ژبه ر كو خيانه تا تاكه كه سئ كورد
وهك هاوولاتى دناف ملله تي خودا، ئەوژى دانا نهينى و زانيارين
گرنگ بو دوژمن و نه يارين ملله تي خو، ژبوو مه خسه دوو مه رامين
خو يين تايهت و بگه هيته وئ ئارمانجا خهونا پيئه دبينيت،
تايه تي ل ده مين شهراو تهنگافيان دا و نه يار و دوژمن لاواز دبن

و پیدقی پشتهفانیی دبن، جاشاتی دناف مللهتی کورد دا گهلهک
یا بهربهلاقه ل ههمی پارچین کوردستانی، ل هر پارچهکی ب
شیوازهکی دوژمنی قیای کوردان بخو راکیشیت، تنی دا دوو
بهرهکیی بیخیته دناف ریژین مللهتی کوردو دژاپرتیا ههقدوو
بکهن، ئەف چهنده ژی بهختی کوردانه، کو هیچ جارهکی نهشیاینه
تفاقی و ئیک ریژیی پهیدا بکهن و ناف مالا کوردی ریکیبخن،
هزرا پاشهروژا دامهزراندنا دهولهتا خو بکهن، لوبیهکی بهیز
درووست بکهن مینا لوبیی ئیسرائیل و ئهرمهنان کو وانا ژی وهک
مه کارهسات و مهرگهسات بسهری هاتینه، لی وانا سهربوور و مفا
ژ کارهساتین خو دیتن و بخو کرنه ئەزموون و شیان ببهر خودان
کیان و دهولهتا خو ئافا بکهن، لی کوردان ئەف پینگاڤه نه هاقیت
و بهرژهوهندیین خو یین تایبتهت و بهرتهنگ پاراستن و مانه ب
گهلایشک و ب دهلنگین ههقدوو ڤه، مافین خو یین نهتهوی
پشتگوو هاقیتن، نهشیان برینین خو ساریژو دهرمان بکهن، جاش
و موستهشارو خائین و خوڤرووش دهستین خو ب سهری دا ئینان
خواری و بریارین لیبوورینی بو دهرکرن، پله و پوست ژیرا

به‌خشین، موچه و بودجین تایبته ژوان را هاتنه دان و کرنه پاشا.

دیاردا خیانه‌تی و خو فروشی ل جیهانی همی هه‌یه، گله‌ک مللهت توش بوینه، کومارا فیتنامی یا باشوور ل سال ۱۹۴۵ پستی شه‌ری جیهانی دووی سهربه‌خویا خو وه‌رگرتی ژ فرهنسا کو دبیته مه‌زنتین شهر د سه‌دی بیستی دا دناقبه‌را شوعین فیتنام و ئه‌مریکا یا کو د ئه‌نجامدا ملیونان کوشتی و بریندار ل پشت خو هیلین، دفی شهری دا زیانین مه‌زن ب ئه‌مریکا که‌فتن و شکه‌ستن خوار، هوش مین ری‌به‌روو سهرکردی فیتنام کو دبیته ئیکه‌مین سه‌روکی فیتناما باشووروو دامه‌زینهری فی ده‌وله‌تی یا کو سهربه‌خویا خوژ داگیر که‌ریا فرهنسا وه‌رگرتی، بریاره‌ک ده‌ریخستن و تیدا گوت: هه‌می ئه‌وی د روژانین سه‌خت و دژواردا چوینه پال دوژمنی مه و خیانه‌ت ل گه‌ل و وه‌لاتی خو‌کری ، وان خاینین و خو فروشان هه‌میان بکوژن و که‌له‌خین وان پاڤیزنه دناقا ده‌ریایی دا و گونه‌ها تاوانا وان بیخینه دستویی من دا، نه‌شیم ل وان خوش ببیم و ل وانا ببورم، ده‌می مه شهر بوو سهربه‌خویا وه‌لاتی خو دکر ئه‌م دناف ته‌قن و قوری و ل چول و چیا مه

به‌رگری ژ ناخا وه‌لاتی خو دکر، وانا ژی مل بملی دوژمنی مه
ئه‌مریکا دژی خوشیک و براییین خو چه‌ک هه‌لدگرت و شه‌ردکر
و ئەم دکوشتین، ئەف وه‌لاته یی وانا که‌سانه یین به‌رگری ژ ناخا
خو کری، یی وان که‌سانه یین خوینا خو رشتی و خو گوری
وه‌لاتی خو کری و بوینه قوربانی، نه‌وه‌لاتی وان که‌سانه یین خو
فروش و دژی وه‌لاتی خو مل بملی دوژمنی چه‌ک هه‌لگرتی، ئەف
وه‌لاته وه‌ک گورستان ژی جهی وانا خایین و خو فروشیان تیدا
نینه وانا پافیژنه دناف ده‌ریای دا بلا بینه خوارنا ماسی و نه‌هنگین
ده‌ریایی.

ب مخابنیقه خایین و خو فروشین کورد ئەوین مل بملی سه‌ددامی
دیکتاتووری گوربه‌گور و رژیما وی ئەنفال لمه راگری و گوندین
مه سوتین و بوینه سه‌ده‌می به‌رزه‌کرنا (۱۸۲) هزار ئەنفالکریان و
دگورین بکوم دا بساخی بنناخ کرین، هاتینه لیبورین، شوینا بهینه
سزادان و دادگه‌هکرنا، پله و پوست ژوان راهاتنه دان بودجیت
تایبته و زه‌به‌لاح بو کوچک و ته‌لارین وان هاتنه به‌خشین،
جاشین وان ب پلا پیشمه‌رگه و پولیس هاتنه خانه نشینکرنا،
موسته‌شار هه‌ر بوونه روژکار، په‌ری وه‌ک به‌ری.

جاشایهتی ل باکورئ کوردستانی

ئوسمانیان هەر ژ کهفندا هیزوو خیل و عهشیرهتین کوردان دژی ههقدوو بکار دئینان ب ریکا پاداشت و هندهک ئیمتیازاتان دژی شورهشی و سهر ههلدان و سهرکردین کورد، سولتان عهبدولحه میدئ دووی ، سوارین حهمیدیه دامهزراندن، ئەف هیزا جاشان ژ خیلین کورد یین ئامهه د ئهزرهروم ئهرزنیگان موشی – وان – روحا، پیکهاتبوون، ئەف پینگاڤهژی ب سیسته ماتیک هات پهیرهوکرن، پشتی مرنا سولتان حهمیدئ دووی ناڤئ ئەڤئ هیزئ یاجاشان بو سوارین عهشائیری هاته گوهارتن ، د هه مان ده مدا ژلایئ دهسته هلاتدارین تورک گهلهک سفکاتی بقئ هیزا خو فروش د هاته کرن و رهزیل دکرن.

ل سهر ده مئ شورهشا شیخ سه عیدئ پیران و شیخ رهزای ل شورهشا دیرسمئ و شیخ عوبهیدو للایئ نههری، تورکان خو فروشین کورد بکار ئینان ژبوو متکرنا شورهش و سهرهلدانین

باکورئ کوردستانی، دهستهه لادارین دهوله تا تورک موسته فا کمال
 ئەتاتورک چەند عەشیرەتیین کورد دژی شورەشا سەعید پیرانی
 بکار ئینان ل روژا ۱۹۲۵/۴/۲۷ ب ریکا خو فروشه کئی کورد ب
 نافئ قاسم بەگئ جەبری، یئ ناسیار ب قاسویئ کورە سیخورئ
 تورکا شیخ سەعیدی پیران دکەقیتە د بوسیه کا دوژمن و خوفروشا
 دا دەمی شیخ سعید و هەقالین خو قیان ژ باکور قەستا باشوور
 بکەن ژبوو سەرەدانا شیخ مەحموود حەفیدی مخابن ب
 ئیکخسیری دەیتە گرتن، ل خزیرانا هەمان سال دا دگەل (۴۷)
 هەقالین خو یین شورەشگێر ل باژیرئ ئامەدی دەینە سیدارەدان،
 پشتی سیدارەدانا شیخی گەلەک جاش و خو فروشی وەکو
 سەروک خێل و عەشیرەت ژ لایئ تورکان قە هاتنە سیدارەدان،
 لئ مخابن کوردین باکور بخو وانە و سەر بوور ژ رابردووی خو
 وەکو کوردین باشوور وەرنەگرتن .

ل شورەشا شیخ عەبدوولایی نەهری ژی پشتی چەندین شەرا و
 سەرکەفتنا دا پشتی شیا کوردین باکور و روژ هەلاتئ کوردستانی
 ریکبێخیت، ژبو چارەسەرکنا کیشا کوردی و دامەزراندنا دەوله تا

كوردستانا مه‌زن، ل دوماهیی هی‌زین ئوسمانی و ئیرانیان ب
پشكداریا خائین و خوفروشین كورد ژعه‌شیره‌تان، شیان شوره‌شا
شیخ عه‌بدوللا یی نه‌هری بقه‌مرینن، شیخی ژی ژبوو دا كو خوین
نه ئیته ریتن، نه‌چار بوو خو تسلیم بكه‌ت، ئەو بوو پشتی خورا
ده‌ستیکری، شیخ هاته نه‌فیکرن بو باژیری مه‌كکه ل سعودیی، ل
سالا ۱۸۸۳، چوو به‌ر دلوقانیا خودی.

ديسان ل شوره‌شا شیخ ره‌زایی دیرسمی، كو ژ كوردین عه‌له‌وی
یه، هه‌ر ب هه‌مان پلان، بریكا خائین و خوفروشین كورد ئەوین
دژی ملله‌تی خو چه‌ك هه‌لگرتی و خزمه‌تا توركان کری، شیان
شوره‌شا دیرسمی بدوماهیک بینن، ل رۆژا ۱۹۳۷/۱۱/۱۵ شیخ ره‌زا
دگه‌ل دوو کورین وی و چه‌ند كه‌سین دیتر، سه‌رکردی شوره‌شا
دیرسمی دژی (۹۰) سالی دا هاته سیداره دان ژلایی موسته‌فا
کمال ئەتاتورک، لی پشتی ئەفی ده‌می دریژ، ژنوی سه‌روکی
ده‌وله‌تا تورکا، ره‌جه‌ب ته‌یب ئەردوگان دا خوازا لیبورینی بناقی
ده‌وله‌تا تورک هه‌مبه‌ر کومکوژیا دیرسمی کر ئەوا دناقبه‌را سالین

۱۹۳۷-۱۹۳۹ بەرپا بووی، کومکوژیا دیرسمی وه کو تراژیدیایه ک
مهزن ل قهلم دا.

ل سالا ۱۹۸۵ جاره کا دی دهوله تا تورکیا جاشایه ل باکورئ
کوردستانی ساخکرو بناقی (قوروچی) بناقکرن دژی چه کدارین
په که کی، قوروچی، یان قوروچو، واته پاریزه رین گوندان، لی ژلایئ
په که کی و خه لکی باکورئ کوردستانی، وه کو جه رده قان و ریگر
دهینه زمان و بناقکرن، ئەقان چاشین خو فروشی و که مالیست
گه له ک ئەز یه ت و نه خوشی بو خه لکی باکورئ کوردستانی
دروستکرن و بسه دان خه لک و هاوه لاتی کوشتن وشه هید کرن،
ب هزاران کوردین باکور بی سه رشوینکرن، ل دویف وان ژیده
رین باوه رپیکری کو هژمارا جاشین قوروچی ل باکور دگه هیته
نیزیکی (۸۰) هه شتی هزار که سان . خو فرووش ل باکور تا
ئه فروکه دیارده ک ب هیز و بهر به لاقه، ب شانازی بخو د زانن،
گرتنا (هاروونی شه رنه خی) ل نیسانا سالا ۲۰۲۳ دا ژلایئ
قوروچیین خائین و خو فرووشان قه خاله کا دی یا شه رمه زاریئ
یه ب ناف چاقین قوروچین باکوور قه، لاپه ره ک نوی د تومارا

خیانہ تی یا دیرووکا کوردان دا زیدہ کر، دہما ہاروونئی شہرنہ خی
وہ کو چہ کدارہ کئی پہ کہ کئی قیای سہرہ دانا دہیکا خول گوندہ کئی
شہرنہ خ بکہت، ژلایئی قوروچیان فہ دہیتہ گرتن و دہستہ سہرکرن
و رہزیلکرن، یاری و پیترانکین خو پئی دکہن، دوماہیئی رادہستی
جہندرما دکہت، لی تشتی ژہمییان نہ خوشتر ئہ و بوو، دیمہ نین
گرتنا وی ژلایئی فان خو فرووشانفہ دہیتہ وینہ کرن و دتورین
جفاکی دا بہ لاف دبیت، ہہر وہ کی ئہ وان فلیہ کا مہزن کری و
بخوب شانازی دیت، ئہ فہ ژی گرو فہ کئی بہیزہ کو تا نوکہ کہ لتورئی
خیانہ تی و خو فرووشیئی ل باکوور یی بہردہ وامہ .

جاشایه‌تی ل روژه‌هلاتی کوردستانی

جاشایه‌تی و خوفروشی دناق کوردان دا چ جاران بدوماهیک ناهیت و ره‌هوریشالین خو باشی داهیلاینه، وه‌کو قایروسه‌ک دناق ده‌ماران دا دهیت و دچیت، ل روژه‌هلاتی کوردستانی ژی ئەف دیار ده‌یا به‌به‌لاقه، تاییه‌تی لسه‌ر ده‌می شاه‌محمد په‌له‌وی، لی وه‌کو کوردستانا باشوورو باکور ب سیسته‌ماتیک نه‌هاتیه‌کرن، گه‌له‌ک جاران مل بملی سوپایی ئیرانی ئەقان جاشان شه‌ر دژی حیزبین شوره‌شگیرین کوردی کرینه و گه‌له‌ک سه‌رکرده و پیشمه‌رگه‌ل سه‌ر ده‌ستین جاشان هاتینه‌شه‌هیدکرن.

ل سالا ۱۹۷۹ دیار دا جاشایه‌تی ل روژه‌هلاتی کوردستانی گه‌له‌ک خورت و به‌ر به‌لاف بوو، ل وی سه‌رده‌می حیزبا دیموکراتا کوردستانی و کومه‌له‌بزاف و چالاکی خورت ل روژه‌هلات هه‌بوون، ده‌سه‌ه‌تدارین ئیرانی هزر بدروستکرنا فه‌وچین جاشا دا کر دژی بزافا رزگاربخوازا کوردین روژه‌هلات، چه‌ندین گروپین

جاشا درووستکرن بناڤی چه کدارین موسلمان و جیهادی، شهرئ هیژین پیشمه‌رگان دکرن، سوپایین پاسداران هزاران کوردین رۆژه‌هلات وه کو جاش دامه‌زراندن و چه کدار کرن و ئەڤی پینگاڤی دا سه‌رکه‌فتن، ده‌می شوره‌شین کوردی دال رۆژه‌هلات، جاشان روله‌کی ئیکچار مه‌زن هه‌بوو، سه‌ره‌رای کو ب هزاران جاش هاتنه‌ کوشتن ب ده‌ستی پیشمه‌رگه‌و شوره‌شگیرین کورد، دیسان ده‌ستین ئەڤان جاشان ب شه‌هید کرنا هزاران پیشمه‌رگان د سورن، ژلایه‌ک دیڤه تا نوکه بدرسته‌اهی وه‌کو ئاماره‌ک هژمارا جاشان ل رۆژه‌هلاتی کوردستانی نینه چنکو نه‌یا سیتته‌ماتیککری بوو، لی ژلایی ده‌سه‌هلاتدارین ئیرانی، جاش و سه‌روک جاشا گه‌له‌ک ماف و ئیمتیازات هه‌نه.

بو ئیکه‌م جار په‌یڤا جاش ل سالا ۱۹۴۶ هاتیه بکار ئینان ل سه‌رده‌می کومارا مه‌ هابادی، ده‌می هژماره‌کا ئاغا و سه‌روک عه‌شیره‌تان پشتا خو دایه کومارا مه‌ هابادو جوینه پال شاهی ئیرانی، ژبه‌رڤی چه‌ندی قازی محمد دا خوازا کومبونه‌کا بله‌ز دگه‌ل راویژکارین خوکر ژ وانا هیمن و هه‌ژاری شاعیر کو ناڤه‌کی بو ڤان

خائینن و خو فروشان ببینن یین چه کی خیانه تی دژی ملله تی
خو هه لگرتی و خیانه ت ل کومارا مه هاباد کرین، د ئه نجامدا
گه هشتنه وی باوه ری په یفا جاش لسه ر فی گروهی دانن، چنکو
جه حشک فبه راهیا دایکا خو دکه قیت، هه کاره ساته ک بسه ری
دهیکا وی دابهیت بو خه م نینه کا چ بسه ر دا دهیت، قازی محمد
ئهف بیروکه په سه ندکرو هه ر ژ وی روژی جاشاتی بویه مورکا خو
فروشیی و خیانه تی، لی تانوکه زی خیانه ت و خوفروشی ل
رؤژه لاتئی کوردستانی یا زال و بهرده واه.

جاشایه تی ل روژ ئافایی کوردستانی

چ پارچین کوردستانی ژ چاشایه تی و خو فروشی بیبار نه بویه، هەر پارچه کی هندی خوخمه تا دوژمن و داگیرکه ران کریه، هه ردهم دوژمنان کورد بخو بکارئیناينه دژی ملله تی خو چه کی هه لبگرن و سیخوری بکه ن، روژ ئافایی کوردستانی ژ ی وه کی هه ر پارچه کا دی خویکا خویا خو فروشی دایه و خزمه تا دوژمنی خو کریه ژ بو بده سته ئینانا هنده ک پاره و ده سته کفتان، لی روژ ئافایی کوردستانی جاشاتیا چه کداری نه بویه، چ جار ان رژیمه به عسا ئه سه دی ریک نه دایه کورین روژ ئاقابنه خودان چه ک، هه ردهم ته په سه ر بوون، هه تا ناسنامه ژ ی پی نه هاتیه دان وه کو کورد، به لکو ب وه لاتیین سوریا نه هاتنه نیاسین و تومار کرن د تومارین فه رمی دا .

جاشایه تی ل روژ ئافایی کوردستانی ب ریکا سیخوری بوو، رژیمه ئه سه دی کور دین روژ ئاقا خه لات و پادا شت کرن هه رکه سه کی

سیخوریی ل سەر کوردەکی بکەت، یان بزاقە کا کوردینیی بکەت .
 چ ب ریکا راپورتا، یان راستە و خوو، د ئەنجام دا ب هزاران
 کوردین روژ ئاڤا کەفتینە داڤین کوردین خو فرووشی و هاتینە
 ئەشکەنجە دان و شهیدکرن هەمبەر دەستکەفتەکی رهزیل،
 ژبه‌رهندی و نه‌چه‌کدارکرن کوردین روژ ئاڤا، هەردەم بیهنا
 شورەشین کوردی هند بلند نەدبوو، سەرەرای کو ل چەندین
 سەرهلدانا دا ژبوو ئازادیا خو ب هزاران شهید و قوربانی داینە،
 کوردان ل سویری پیگه‌هی خو هەبوویه، لی چ جارن بو کوردینی
 خەبات نە دکرن، سەرەرای کو پلین بلند هەبووینە وه‌کو سەرۆک
 کوماری سویری، محمد علی عابد، ئیکەمین سەرۆکی سویریا بوو
 ل سەرەدمی ئنتیدابا فرەنسا، حسنی زەعیم، دیسان سەرۆک
 کومار بوویه، فهوزی سلو سەرۆک کومار بوویه، ئەدیب شیشکەلی،
 سەرۆک کومار بوویه، لی هەمیان خزمەتا دەوله‌تا سویریا کریه و
 مەسەلین نەتەوا کورد پشتا خو ددانئ، چ جارن هزارا کوردینی
 د سەری ئەڤان مروڤان دا نەبوویه، ئەڤ چەندە ژى وه‌کو جاشاتی
 و خو فرووش دەهیتە ل قەلەم دان، ئەڤان کەسایەتین کورد
 دناقبەرا سالین (۱۹۳۲ - ۱۹۵۴) وه‌کو سەرۆک کومار

دهسته لاتدار بوون، ل دویف ژیندهرین باوه ریپیکه، نهو سه روک
کومارین ره گهز کورد دهسته لاتداری ل سوریا کری:

۱- محمد علی بهگ (۱۹۳۲ - ۱۹۳۶).

۲- حسنی زهعیم (۱۹۴۹).

۳- فهوزی سلو (۱۹۵۱ - ۱۹۵۳).

۴- ئه دیب شیشکه لی (۱۹۵۳ - ۱۹۵۴).

سه رووک کومارین سوریا بوینه، لی چ خزمه تا ملله تی کورد ل
روژئاڤا نه کرینه، تنی جاشاتی و سیخوری بو داگیرکه ران کریه،
میشکی وانا یی کوردینی و نه ته وه په رستی څالا بوویه ژ هزرین
کوردینی، دهما حکومه تا سووریا ناسنامه ژ کوردین روژئاڤا
وهرگرتی نه شیان بهرگری ژ خوو بکه ن و بهر سینگا څی بریارا
هوقانه بگرن، بهروفاژی زوربه یا وان سیخووری بو دوژمنی دکرن
بهرامبه ر پوست و پاران و هندهک دهسته کفتان، بهروفاژی
بهرده وام ناکوکی و مملانی دنابقه را لایه نین سیاسی یین
کوردستانی ل روژئاڤا پهیدا دبوون ب ریکا فشارین داگیرکه ران،

هەر چه‌نده ده‌وله‌تا سو‌ریا ل سه‌ر ده‌ستین کوردان هاتیه ئا‌فاکرن و دروستکرن و دستور بو هاتیه دانان، لی پشتی عه‌ره‌ب ل سو‌ریا به‌یز بووین و ب زوری ده‌سته‌ه‌لات که‌فتیه ده‌ست، دژی کوردان راوه‌ستیان و ناسناما وان ژئی وه‌رگرت و هنده‌ک یاسایین درنده دژی وان ده‌ریخستن.

ب مخابنیقه دی‌ژین جفاکئی کوردی هەر ده‌م پرت و به‌ره‌لاق بوویه، سه‌ره‌رای ساله‌ها سالان خه‌بات و شوره‌شان دکه‌تن پینا‌فئی سه‌ره‌خویا خو، ب ریکا چه‌کداریئی و هه‌قالینیا چیا کریه، خه‌بات و به‌رخودان کرینه ژبوو رزگاربوونا کوردستانی ژ دوژمن و دگیرکه‌ران، شوره‌ش ل دوویف شوره‌شی کرینه، داستان ل دوویف داستانی تومارکرینه، جوبارین خوینی یین شه‌هیدان داینه، لی ب مخابنیقه چ دلسوزی و وه‌لاتی بو ئاخ و وه‌لاتی خو په‌یدا نه‌کریه، به‌لکو بویه لوبیه‌کئی پارته‌کا سیاسی د چوارچوو‌فئی عه‌شیره‌تگه‌ریئی دا روژ بو روژئی مه‌سه‌لا ده‌وله‌ت‌بوونئی یا بچوو‌یک کری و پشتا خو یا دایه مه‌سه‌لین نه‌ته‌وی، هزری بو دامه‌زراندنا ده‌وله‌تا کوردی ناکه‌ت و هند نه‌یئ رژه، ل قیره دیار دبیت کو نه‌بوونا دامه‌زراوین

دهولتا كوردی دبنه هوکار بو دیاردا جاشایه‌تی سەر هلبده‌تن، نه یی رژده و نه یی به‌ره‌قه پشته‌قانیی ل ئەدهب و هونه‌رو فه‌ره‌نگا خو یا نه‌ته‌وی بکه‌ت، خو هه‌مبه‌ر که‌سانین ره‌وشه‌نبیر یین وه‌لاتین ئەقلیمی و نیف ده‌وله‌تی کی‌متر ددانیت، ئەف هوکاره‌ وئ چه‌ندی دگه‌هینیت کو نه که‌سه‌کی نه‌ته‌وه په‌رسته بیروباوه‌رین ده‌وله‌ت‌بوونی د هزرا تاکئ کورد دا جه‌گیر نه‌بوویه، ژبه‌ر هندی بازاری جاشاتیی و خو فرووشتنی د گوره‌پانا کوردستانی دا هه‌رده‌م یی گه‌رمه‌ تایبه‌ت ل باشووری کوردستانی، وه‌کو دیارده‌ و که‌لتوور، لقان درێژه‌ سالین حوکمرانیا رژیما به‌عس مه‌ دیتی تایبه‌ت د سالی‌ت هه‌شتییان دا، کو بازاره‌کی گه‌رمه‌، سه‌ره‌رای کو نه‌ساختیه‌کا ده‌روونی و هزری یه‌ و هیشتا چاره‌سه‌ری بو نه‌هاتیه‌ دیتن.

جاشایه‌تی، واته‌ خوین و می‌شک و ئاخ هه‌مبه‌ر پاره‌ی، گه‌له‌ک جارن د شه‌روو مملانی‌ن سیاسی و چه‌کداری دا پارتین کوردستانی هه‌قدوو وه‌کو خائین و جاشین فلان ده‌وله‌تی تومه‌تبار کرینه‌، بوینه‌ هوکارین دابه‌شکرنا جفاکی کوردی و زیانی‌ن مه‌زن

گه‌هاندینه ملله‌تی کورد و بنه‌مایین هزرا ده‌وله‌تبوونی
هه‌لوه‌شان‌دیه پی‌خه‌مه‌ت به‌رژه‌وه‌ندیین خو یین به‌رته‌نگ، ل ژیر
په‌ردی، یان ب ئاشکه‌راییی چووینه به‌ره‌یی دوژمنی، ئەف
تومه‌تبارک‌رنه وه‌کو جاشاتی ناهیته ل قه‌له‌م دان و هژمار کرن
چنکو ژبوو به‌رژه‌وه‌نده‌کا کاتی یه، سه‌ره‌رای فان ململانین
چه‌کداری و سیاسی، کاره‌ساتین مه‌زن و جه‌رگ‌ب‌ر لدوویش خو
ئانینه و ل پشت خو هیلاینه و زیان گه‌هاندینه ملله‌تی و بی
ئومیدی په‌یدا کریه پتر ژوان جاش و خو فرووشین خزمه‌تا
داگیرکه‌ران کری.

جاشایه تی وه کو دیارده

جاشاتی نه تنی کورد چه ژۆ دکهن، بهلکو دیارده که ل گهلهک وهلاتین جیهانی ههیه و چهز ل سه ره، واته ئەف دیارده نه تنی دناف کوردان دا ههیه، ل سه ره دهمی داگیر که رین فرهنسا ل وهلاتی جهزائیر، گهلهک خه لکی فی وهلاتی دژی وهلاتی خو مل ب ملی فرهنسا چهک هه لگرت، دگوتنه وان (میرسونیر)، ل بهریتانیا ژی ل سالا ۱۹۷۷، دهمی وهلاتی هندستانی داگیر کری، گهلهک خه لکی هندستانی خیانهت ل وهلات و مللهتی خو کرن و بونه جاش و خو فرووش، ل قیتنامی ب هه مان شیوه ئەمریکیان هژماره کا مهزن یا جاش و جاشایه تی و خو فرووشی دناف خیل و عه شیره تان دا درووست کرن و هه تا نوکه ژی ل ناک گهلهک وهلاتین ئەفریقی ئەف دیارده یا بهرده وامه .

مخابن، سه د جار مخابن دیاردا جاشایه تی و خیانهت و خو فرووشی، لدهف کوردان، تایبه تی ل باشووری کوردستانی ل هه ر

جھہ کی، ل ہەر وه لاتە ک دیتەر بهر به لاقتر و مهزنتره، پتر ره واج و
 بازاری خو هه یه، دیروکه کا که قناره، حاشا هه لنه گره، ل سهرده می
 شیخ مه محمودی حه فیدزاده وه کو هنده ک ژیدەر ئامازه پی دکهن
 قه دگهریت، د گوتنی جاشین پولیس، ئهوین دژی شیخ
 مه محمودی شه رکری ل ژیر فهرمانا ئنگلیزی، دیسان هنده ک
 ژیدەر دبیزن پتر ئه ف دیارده ل باکورئ کوردستانی ل سه رده می
 ئوسمانیان هه بوویه ب ناقئ سوارینحه میدیه، لی ل باشووری
 کوردستانی جاشاتی ژ هەر جھه ک دیتەر مهزنتر بوویه تایبه تی ل
 پشتی شه ری عیراق و ئیران بهرپا بووی، ب سه دان فهوجین جاشا
 هاتنه دروستکرن و دامه زراندن، جاش ل پیشیا سوپایی عیراقی
 دکه فتن، کونج کونج جهین پیشمه رگه و شوره شگیران نیشان
 ددان، مال و سامانی خه لکی لی قهوما ی ل خو حه لال دکرن و
 تالاندکرن، نامیس و کهرامه تا خه لکی کوردستانی، ده قهرین
 رزگارگری ل ژیر دهسته هلاتا پیشمه رگه ی ل وان هات حه لالکرن،
 بونه ئه گهرئ راده سترکنا ب هزاران وه لاتیین سقیل و بی
 دهسته هلات بو داگیرکه رین عه فله قیان، وه کو فلیه ک بخو دزانی،
 پشتی پروسین ئه نفالان بدوماهیک هاتین، بروسکین پیروزباهیی

بو سهددای د هنارتن کو د پروسین ئه نفالان دا سه ركهفت،
ديسان د بروسكین خودا پيشمه رگه و خهلكی ده قهرین رزگارگری
ب عسات بناف دكرن، د هه مان دهمدا رولئی خو وه كو قاره مان
دياردكرن، سه ره رای كو ل سه ر ده می شوره شا ئیلول، ئیک ژ
مه رجین سه ر کردایه تیا شوره شی دگهل حكومه تا عیراقی ئه و بوو
سیسته می جاشایه تی نه هیلیت و به له شینیت، بقی چهندی ژ
حكومه تا عیراقی وی سه رده می ل سه ر مه رجین كوردان رازی
بوو، هیزا جاشایه تی نه هیلا و هه له شاندا.

جاش و موسته شارین سه ددایان چهند پله و پوستان وه ربگرن،
چهند پلیپتکانی ب پاره ی بکه ن، چهند قه سرو قوسیرا و قلله یا ئافا
بکه ن، چ جاران نابنه كورد په روه ر و شوره شگیر، چهند قه له مین
خو فرووش بخو کرئ بکه ن، هه ر ئه نفالچی نه، دیرووک ل وانا نا
بوریت، چنكو تاوانبارن، ده ستین وانا د سورن ژ خوینا شه هیدان
و ئه نفالکریان، چه وا مه زنه تاوانبارین ئه نفالان، سه ددای جوردی
عوجه و عه لی کیمیایی و داروده سه ته کین وانا كه فتینه دناف قه فه سا
گونه هباری دا و هاتنه دادگه هکرن و سزادان و سیداره دان، هوسا

روژہ ک دیٰ ہہلیت ئه وژی ب ہہمان شیوہو ب ہہمان چارہنقیس دیٰ گور ب گور بن، نہ دیرووک ل وانا دبووریت، نہ خودایے مہزن ل وانا دبووریت، دیرووک نہ فرہتان لے دکہتن، چ جار لیبوورین بؤ وانا نابیتہ مہتال، باش دزانم ئهف پهرتوکه دلے ہہمی کہسان خوش ناکہت، ہند کہس دیٰ پشتہقانیا من کہن و کاری من وہک کہس و نقیسہرہکی نہتہوہ پهرست دیٰ ل قہلہم دہن، ہند کہس ژی دیٰ ل دژایہتیا من کہن و ئہز دیٰ لہر دلے وانا رہش بم، واتہ دبیت خواندہقان ل سہر دوو بہرہیان دابہش بن، بہرہیے پشتہقانیی و بہرہیے دژایہتیے، لے ل وانا ناگرم و ہہر کہسہک یے نازادہ و مافی وییہ چہوا دہربرینی ل بوچوونین من بکہت.

پہیفا دوماہیے دیٰ پهرتووکا خو ب قان چہند پہیقان بدوماہیک ئینین و قفل کہین:

((کہرا کارکرن پہیکہر بؤ ہہسپا ہاتنہ چیکرن شورہشگیران خہبات کرن موستہشار ہاتنہ خہلات کرن))

مفا ز فان ژێدهران هاتیه وهرگرتن

- روژناما ئاویتته هژمار ۱۰۷-۲۰۰۸
- جریده الشوره العراقیة، هژمار ۳۵۳۶، ۱/۱۷/۱۹۸۸
- جاش و جینوساید، مهحموود سهنگاوی - ۲۰۰۷
- ئەنفال و داهینان، د.مهدی فایق - ۲۰۲۱
- دیداره کا ئەلکترونی دگهل هونهرمه‌ند و سیاسه‌تمه‌دار شه‌فگیڕ هوفاک
- ناوه‌ندی و چاپه‌مه‌نی و پراگه‌یانندی چاک
- Kurdi Pedia
- ستار کوله جوریی- کوردستان پوست.

ریز و سویاسی

سویاسیہ کا بی سنوور بو پاشماوہی دوزہ خا ئہ نفالان (زیرہ قان
سالح حہ سن)، کوری شہیدی ئہ نفالان کو چاپکریا فی
پہرتووی ب ستوی خوفہ گرتی. ناقبری خہ لکی گوندی ئیکمالا
بہرخابیریہ، ۱۶ کس ژ مالباتا وی ژ سہرجمی ۷۲ کسان ب
دہستین رژیمہ بہ عس و خایین و خوفروشان ل ہافینا سالا
۱۹۸۸ی ہاتینہ ئہ نفالکرن و بی سہروشینکرن. وی سہردہمی
ژی وی سی سال بوون، ژبہر ژیی وی یی زارو کینی، رویدانین
ئہ نفالان و دوزہ خا کہلہا نزارکی و سہلامی و ستری مشکین
بہحرک و جہژنہ کان لیری نین.

ل دویف حہزو قیانا وی وہ کو کورہ شہیدہک، قیا چاپکریا فی
پہرتووی ب ستوو خوفہ بگریٹ، دلسوزی و ولاتپاریزیا وی دفی
پہرتووی دا ب پیتین زیرین لاپہرین دیرووی دی ہینہ
نہخشاندن، دی بیتہ گورزہک بو ناف چاقین خاین و خوفرووش
و ئہ نفالچیان.

نافەرۆك

٤	دیاری	١
٥	بەراھیک	٢
١١	جاشایەتی چیبە و جاش کینە؟	٣
٣٠	جاشایەتی وەك دیارده	٤
٤٠	چەند دیمەن	٥
٥٧	جاشایەتی ل باکورئ کوردستانئ	٦
٦٢	جاشایەتی ل رۆژەھە لاتئ کوردستانئ	٧
٦٥	جاشایەتی ل رۆژئافایئ کوردستانئ	٨
٧١	جاشایەتی وەکو دیارده	٩
٧٥	ژێدەر	١٠
٧٦	ریژ و سوپاسی	١١
٧٧	نافەرۆك	١٢